

TOUFANN

(ENN FANTEZI AN 3 AK)

©Dev Virahsawmy
All rights reserved

DEV VIRAHSAWMY

*Pou William Shakespeare
ek
Françoise Lionnet*

[AK 1](#)

[AK 2](#)

[AK 3](#)

Boukie Banane

BANN PERSONAZ DAN LORD KI ZOT PARET

Bann Maren
Polonious (*konseye lerwa*)
Kordelia (*tifi Prospero*)
Prospero
Kalibann
Aryel
Lerwa Lir
Edmon (*frer Lerwa Lir*)
Yago (*frer Prospero*)
Bann solda
Ferdinan (*garson Lerwa Lir*)
Kaspalto
Dammarro
Kapitenn pakbo
Bann serviter

AK 1 SENN 1

(Divan, siklonn, lapli, zekler, loraz. Enn pakbo modern finn tas dan siklonn)

MAREN: Vanse foutou! Ou pa trouve ou pe anpes mwa fer mo travay?

POLONIOUS: E monwar! Ou kone ar kisannla ou pe koze? Momem konseye lerwa. Si mo...

MAREN: Mo bien ferfout. Al konsey lerwa prepar li pou naze ... Sort la mo dir ou ... Al priye Bondie dan ou kabinn.

POLONIOUS: Tou manier ou'nn fini ou. Si bato koule ou fini, si nou sape mo fer fini ou.

MAREN: Kapitenn! Koumadir ena enn zafer divan nou ... Koumadir enn lil ...

LAVWA (*andeor lasenn*): To latet pa bon. Lor map peyna nanye. Radar pa endik nanye.

MAREN: Pourtan kapitenn ... Nou pe al drwat lor li.

POLONIOUS: Ou latet pa bon monwar. Kot ou trouv lil divan?

MAREN: Konseye kaylous!

POLONIOUS: Tansion monwar, pa depans born!

LAVWA (*andeor lasenn*): Kapitenn, enn zafer pa normal...met aryer, sanz bor ... tro tar ... sove, bago! Bondie pardonn mo pese.

AK 1 SENN 2

(Dan konntrol-roum Prospero. Kordelia ek Prospero.)

KORDELIA: Papa! Kifer to'nn tengn far. To pa trouv enn pakbo pe vinn drwat lor nou. Li pou kraz lor resif.

PROSPERO: Res trankil twa. Mo kone ki mo pe fer ... Mo ler finn arive.

KORDELIA: To ler? Par santenn dimoun pou mor, twa to asiz la, gete, koz to ler. Ki ler?

PROSPERO: Kordelia, pa koz kestion. Fer mwa konfians. Enn mous pa pou gagn dimal. Tou sou kontrol. Zot lavi dan mo lame... nek gete!

KORDELIA: Misie Prospero, kan to koz koumsa, to fer mwa per. To fer koumadir to'le pran plas Bondie.

PROSPERO: Mo tifi, to'nn pas pre. To pou konpran taler. Fer apel Aryel. Dir li degaze ... Pa dibout la kouma momi ... Al dir Aryel degaze vini. *(Kordelia sorti)* ... *(Koz ar limem)* ventan pasians, ventan travay, ventan resers. Zordi mwa ki kontrol Toufann, mwa ki deside, mwa ki kontrol tou. Lerwa Lir, to ti profit mo febles, larg mwa ek mo tifi dan siklonn dan enn lakok pistas, avoy nou manze dan lapli, dan divan. To ti'le fini mwa ... Lerwa Lir, zordi boul finn devire. Nou gete aster kimanier twa to pou fer fas ar mo Toufann ... Kalibann ... Kalibann ... Eta voryen ... KA..LI..BANN!!! To'nn vinn sourd?

(Kalibann rantre. Li enn zennom anviron vennsenk an, enn metis, zoli garson ki paret bien entelizan e debrouyar).

KALIBANN: Misie, ou bizen mwa?

PROSPERO: Si mo kriye twa, seki mo bizen twa! To finn fer seki mo'nn dir twa fer?

KALIBANN: Wi misie. Me...

PROSPERO: Ki me...? To pa la pou poz kestion. To la pou ekzekit mo bann lord. Konpran?

KALIBANN: Misie Prospero!

PROSPERO: Ki ena ankor?

KALIBANN: Ou pa kwar bizen les zot ale?

PROSPERO: Twa ki twa pou donn mwa konsey. To koze kan dimann twa koze. Pa bliye dan ki latrap mo ti tir twa. Twa ek to mama zot ti pe mordefen ler mo ti vinn isi ... Pa bliye serman ki to mama ti fer. To pou travay ar mwa, pou mwa, obeyir mwa osi lontan ki mwa mo'le. Rayt!

KALIBANN: Wi Misie.

PROSPERO: To'nn prepar enn cheklis?

KALIBANN: Ala li la.

PROSPERO: Bon. Mo get enn kou ... Paret koumadir to'nn pans tou... Parye to'nn ... Non, li la ... Bon! To finn fini met lord dan mo werksop?

KALIBANN: Wi Misie. Tou dan lord pou premie prozeksion. Mo finn regle tou bann laparey.
(*Kordelia ek Aryel rantre. Aryel enn kolos blon ar lizie ble.*)

PROSPERO: Aryel, to'nn souperviz tou? To satisfè?

ARYEL: Kapitenn, everything under control. When Prospero says do it, it is done.

PROSPERO: Pa'nn gagn okenn problem?

ARYEL: Kapitenn, bann zafer difisil mo fer toutswit, bann zafer enposib, mo pran enpe letan.

PROSPERO: Aret bat to prop tambour ... Bon, zot de fonndos, mo bizen koz enn zafer konfidansiel ar Kordelia. (*Kalibann ek Aryel pran sime sorti. Ler ariv kot laport, Kalibann avanse, les Aryel sorti premie.*) ... Kordelia, asiz twa la e ekout mwa bien.

KORDELIA: Ena problem paps?

PROSPERO: Enn zistwar lontan. Mo ti bizen atann mo ler pou met twa okouran.

KORDELIA: Depi talerla to pe koz to ler. Ki ler?

PROSPERO: Ekoute mo tifi. Ekoute ... To rapel kimanier nou ti vinn isi? Kan? Dan ki kondision?

KORDELIA: Vagman ... Mo rapel enn kabann ... Enn bato lavwal desire ... Kalibann ... So mama ... Matant Bangoya.

PROSPERO: To ti tro tipti. Finn ariv ler pou mo dir twa tou. Kordelia, to pa ti ne isi. To ti ne dan enn gran sato, to mama ti pli zoli fam ki ti pran nesans lor later. Mwa mo ti enn lerwa pwisan e respekte. Bann pei vwazen ti bien zalou mo rwayom parski dan mo pei dimoun ti ere. Tou ti pe mars korek-korek. Mo bann minis ti pe okip zot travay kouma bizen, ban fonktioner ti pe fonktionn bien. Ki mo pou dir twa? Mwa mo ti pe viv san traka ... Mo ti pe pas mo letan lir, ekrire ... San mo realize mo ti pe pas plis letan dan mo libreri personel ki dan mo biro dan Lotel Gouvernman. Dousma-dousma mo ti larg tou mo responsabilite ar mo premie minis, mo prop frer. Enn dimoun korek, debrouyar, entelizan ... tro entelizan. Gran malen la, dousma-dousma ti koumans gagn gou pouvwar absoli. San ki mo realize, li bayant mo bann minis enn par enn, met so zom partou, dan lapolis, dan larme, dan lakour ... partou kot ou pase nek so dimoun ... dousma-dousma li pran tou pouvwar ... pa koz separasion pouvwar! Sa bebet la pa kwar ladan.

KORDELIA: Pa! Ki finn arive lerla?

PROSPERO: Atann gate! To tro prese ... Sa serpan la! Ki mo pa ti finn fer pou li. Li ti enn enkonj, enn nanye ditou. Mo gran erer se plas mo konfians dan li. Yago - samem so non - profit mo retret tanporer, koumans fer lalians ar bann ennmi tradisionel nou pei. Letansa, mwa ki mo pe fer? Mo dan mo libreri, dan mo liv, dan mo laboratwar, dan mo resers.

KORDELIA: Ki resers?

PROSPERO : Taler mo dir twa. Yago, sa koson la, fer lalians ar Prens Edmon, frer Lerwa Lir e touletrwa mont enn kabal. Enn gramaten enn batayon atak mo sato. Kouma zordi, sa zour la ti ena enn gran siklonn - divan, lapli, zekler, loraz. ... Bann solda rant dan sato, may mwa prizonie. Ler zot rod rant dan to lasam - to ti enn baba fek ne - to mama rod

anpes zot, zot touy li.

KORDELIA: Ayo Bondie!

PROSPERO: Zot pran mwa ek twa, met nou dan enn bato. Bato! Enn lakok pistas wi! ... Sel zafer, zot les mwa sarye sa detrwa liv la. Sa'osi grasa bonte Polonious. Pov Polonious. Pa enn move boug, me bavar pappa! Ankasiet li met enpe manze ek lenz pou nou. Pandan enn semenn, kikfwa plis, balote, sakouye nou travers siklonn, soley dife ziska ki nou zwenn sa lil la. Enn ti lil inabite - anfen preske. Ti ena enn kabann kot Bangoya ek so batar ti pe viv.

KORDELIA: Batar?

PROSPERO: Samem, Kalibann. Bangoya ti enn negres esklav. So propriyeter ti enn pirat ki ti finn fer li ansent e lerala ti vinn abandonn li lor nou lil.

KORDELIA: Fer sagren!

PROSPERO: Sagren! Fer atansion plito. Mo sir li finn erit bann zenn negatif. San perdi letan mo'nn reorganiz lavi lor lil la. Mo'nn servi mo konesans pou fer nou lil vinn enn ti paradi pou twa, pou mwa ek pou tou bann ki mars dapre mo lord. Matier premier pa manke isi. Lanatir li bien zenere. Siyans finn permet mwa pran kontrol lanatir pou realiz mo plan ... ventan pli tar, zour pour zour, mo pe reysi teste tou mo bann teori.

KORDELIA: Be Aryel.

PROSPERO: Ki Aryel?

KORDELIA: Kimanier li finn vinn isi?

PROSPERO: Momem so papa, momem so mama.

KORDELIA: To enn ermafrodit?

PROSPERO: Plis! Momem so kreater. Li enn zanfan mo pouvwar, mo siyans, mo teknolozi, kreatir mo pwisans. Li enn robo ki pa enn robo, enn dimoun ki pa enn dimoun ... Kan mo anv aster, mo kapav fer mil, dis mil, san mil Aryel.

KORDELIA: Fouf! Papa to ena pouvwar siperimen?

PROSPERO: Bannla ti profit enn siklonn pou tortir mwa. Zordi mwa mo'nn fabrik enn Toufann pou pini zot pou fer zot gout mo lasos masala, mo siro zanana.

KORDELIA: Li pa danzere seki to pe rod fer? Enn ti derapaz, to perdi kontrol e lerala ...

PROSPERO: Pa per twa mo tifi. Pa finn ena derapaz. Mo pe kontrol tou. Enn pli tipti gratignir personn pa finn gagne. Ti bizen fer zot per, fer zot realiz zot erer, fer zot pey zot pese, samem tou.

KORDELIA: Kan to koze koumadir tomem Bondie, to fer mwa bien per. Dan sa bato la pa ti ena zis to lennmi, ti ena osi bann inosan.

PROSPERO: Kifer to dir 'ti'? Zot ankor lamem. Fale get zot, koumadir zot finn trouv mirak.

KORDELIA: Kot zot?

PROSPERO: Dan por miraz ki mo'nn kre omilie lil la. Zot ti kwar zot pe al kraz lor falez. Montagn ouver, enn kanal sarye zot ziska enn lak omilie nou lil e la zot navir antout sekirite. Bannla kwar zot dan enn rev. Montagn finn referme, kanal finn disparet. Kan mo'nn fini regle bann kont zot pou kapav resorti, retourn dan losean. To konpran? Zot ansekirite me zot pa kone. Kler?

KORDELIA: Non.

PROSPERO: Pli tar to pou konpran.

AK 1 SENN 3

(abor pakbo)

POLONIOUS: Pa bizen ou tris koumsa, Vot Mazeste. Enn mous pa finn mor. Kapitenn dir mwa nou bato anparfet eta. Ena enn sel problem. Napeyna sime sorti. Nou antoure ar montagn. Kimanier nou'nn ariv isi personn pa kapav konpran.

LERWA LIR: Mo sir nou tou nou'nn fini mor. Nou dan pìrgatwar pe atann Zizman Dernie.

POLONIOUS: Lerwa Lir, ou tro pesimis. Mo dir ou tou korek. Si samem pìrgatwar, li pli korek ki paradi.

LERWA LIR: Kouma to kone?

POLONIOUS: Mo sipoze.

LERWA LIR: Samem to problem Polonious. To tro kontan sipoze. Nou ena enn problem grav pou rezoud, twa to nek sipoze.

POLONIOUS: Vot Mazeste, sipozision li enn fason reflesi. Nou koumans ar enn ipotez, ou konpran, lerla ...

LERWA LIR: Polonious, to kwar mo anvi ekout to diskour lor lozik ek metodoloji. ... Mo pa kone kifer ena enn zimaz ale-vini pe tourn-tourne dan mo lespri.

POLONIOUS: Ki zimaz?

LERWA LIR: Enn pirog dan siklonn.

POLONIOUS: Bizar! Mo'si parey.

(Yago ek Edmon rantre)

EDMON: Lir!

LERWA LIR: Wi, Edmon.

EDMON: Yago ek mwa nou'nn desann ater, nou'nn fer enn letour. Lor ravitayman peyna problem. Lanatir bien zenere lor sa lil la. Sel problem se ki pa ena okenn lapas pou retourn dan lamer. Koumadir nou navir finn anvole pou vinn poz lor sa ti lak la. Lak sa? Plito enn

basen zis ase gran pou nou navir. Nou finn bloke dan enn basen omilie enn lil ... Enn lil enabite.

YAGO: Mo panse ki noumem premie dimoun ki pe met lipie isi. Mo propoze ki nou pibliy enn dekree pou deklar ofisielman ki sa lil la fer parti ou lanpir e ki ou nom mwa ou premie minis isi.

LERWA LIR: Yago, to kwar enn ler pou fer bann plan politik kan seki plis enportan se trouv enn sime pou sorti depi isi.

EDMON: Lir, Yago ena rezon. Bizen organiz lavi lor lil la. Nou pakbo vinn ou sato. Mo sir ena lor ek diaman dan sa lil la. Bizen organiz travay, fer bann maren vinn bann miner.

LERWA LIR: Ki pou fer ar lor ek diaman kan nou finn perdi nou liberte.

POLONIOUS: Vot Mazeste, nou profit lokazion pou teste mo teori lor otozestion.

YAGO: Ala li rekoumanse!

EDMON: Jare verbal, alala bel bel koze.

LERWA LIR: Ki pe ariv zot foutou. Enn ler pou koz sa kalite koze la? Vinn dir mwa kimanier pou sort dan latrap.

(Bann solda rantre)

SOLDA 1: Mazeste. Prens Ferdinan la?

LERWA LIR: Non. Li pa ti al ar zot pou explor lil la?

SOLDA 2: Wi Mazeste. Nou ti ansam ... enn kou ler nou rod li, li pa la. Disparet, fonn ... Nou'nn panse kikfwa li finn retourn lor bato ... Nou'nn rode partou ... Abba! Pa trouv so bout. Mazeste! Ena movezer dan sa lil la.

SOLDA 3: Tann bann lavwa dan lesiel, dan pie, dan dilo, dan ... partou . Lavwa riy foutan, lavwa mesanste. Mazeste mo per finn ariv enn maler.

LERWA LIR: Ferdinan! Aster mo lanfer koumanse.

POLONIOUS: Fale pa pans koumsa. Ferdinan enn gran debrouyar ... kikfwa li pe explor enn kavern ki li'nn dekouver. Kikfwa li'nn zwenn enn tribi lor montagn. Kikfwa ...

YAGO: Kikfwa li pe zoue kouk ar zako, kikfwa li kikfwa pe kikfwa.

POLONIOUS: Olie soulaz lapenn lezot ...

EDMON: Soulaz lapenn, konsoule! Zistwar bonnfam!

LERWA LIR: Mo garson, mo eritie ... Fini! Tou finn tom dan dilo.

POLONIOUS: Mazeste! Souvan kan nou kwar peyna lespwar, lerlamem tou vinn korek.

LERWA LIR: Non Polonious. Pese pey lor later. Rapel sa pirog dan siklonn la! Aster mo rapel tou. Bondie pe pini mwa pou enn gran krim mo ti komet. Mo pa ti ena pitie pou enn pov baba ... Aster Bondie finn met mwa dan pigratwar pou soufer soufrans enn papa. Prospero pardonn mo

YAGO: Prospero! Ki Prospero vinn fer ladan?

EDMON: (*ar Yago*) So katorz pe ventwit ...

YAGO: (*ar Edmon*) Mo kwar to ler finn vini. To bizen pran labar.

POLONIOUS: Lir, mo lerwa.

LERWA LIR: Non Polonious. Pa sey konsol mwa. Mo bizen peye. Les mo peye.

AK 1 SENN 4

(*Dan Konntrol-roum Prospero*)

PROSPERO: Non Kordelia. Pa ale. Res lamem. Mo ena enn zafer enportan pou montre twa.

KORDELIA: Les mo al get zot. Zot finn ase soufer. Mo va kalme zot soufrans.

PROSPERO: Kan so ler vini mo va les twa vizit zot. Tro boner la. Zot move ankor pe fer bal dan zot latet.

(*Aryel rantre. Li pe akonpagn Ferdinan ki finn ipnotize.*)

ARYEL: (*ar Prospero*) Kapitenn, enn boug mari korek sa.

PROSPERO: Ki to'le dir?

ARYEL: Enn lot dan so plas ti pou krake. Li, non. Li ekout lamizik lesiel, li admir bann fler, bann zanimo. Li swiv tou seki zoli, andire seki pe ariv li bien normal. Mo zwe mo laflit, li nek swiv mwa koumadir enn artis pe swiv so enspirasion ... enpe fifi!

PROSPERO: Ki to'le dir?

ARYEL: Mwa mo pa bien konpran zot, bann imen, me get bien so degenn.

PROSPERO: Lefe mazik ankor for lor li. Kordelia, ki to panse?

KORDELIA: Ki zafer?

PROSPERO: To ena ventan. Pa finn ler pou to marye?

KORDELIA: Ar kisannla?

PROSPERO: Ar li?

KORDELIA: Li la kisannla sa?

PROSPERO: Prens Ferdinan, garson Lerwa Lir.

KORDELIA: To'le mo marye ar garson to lennmi?

PROSPERO: Bien sir. Samem mo vanzans. To marye ar Ferdinan, Lerwa Lir abdike, to vinn larenn.

KORDELIA: Si mo pa dakor ar to plan?

PROSPERO: To bizen dakor. Ventan mo finn travay lor sa plan la. Pa zordi kan tou sou kontrol ki to pou vinn kas mo lelan.

KORDELIA: Be kifer li kouma enn abriti?

PROSPERO: Aryel finn ipnotiz li. Les mo revey li.

(Li fer enn tour pas-pas, tap so de lame. Ferdinan sanz bataz).

FERDINAN: Ki finn ariv mwa? Kot mo ete? Enn rev?

PROSPERO: Aryel vey bien so konportman.

FERDINAN: *(Ar Kordelia)* Mamzel kisannla ou?

PROSPERO: To'nn trouve Aryel? Li pa vinn koz ar twa ousa mwa.

ARYEL: Mwa mo envizib Kapitenn.

PROSPERO: Me mwa mo pa envizib.

FERDINAN: Mamzel dir mwa. Eski ou enn kreatir dan rev ousa dan realite?

PROSPERO: Kordelia mo pa'le to koz ar li ... To'nn trouve tomem. So zenn negatif bien for. Kouma li trouv enn zip, li galoupe pou rod so bout. Aryel, fou li dan enn kaso!

KORDELIA: Papa to pa kwar to pe ekzazere. Ki demal li finn fer?

PROSPERO: Pa diskite. Fou li dan kaso.

FERDINAN: Misie explik mwa.

PROSPERO: Isi se mwa ki diman explikasion.

FERDINAN: Get sa, mo pe koz bien ar ou ... Mamzel dir li mo pa ena move lentansion. ... Momem pa kone kot mo ete ... sipa dan rev, sipa realite ... Enn zafer misterye finn ariv mwa. Premierman nou bato finn tas dan siklonn.

PROSPERO: Toufann!

FERDINAN: Ki ou dir?

PROSPERO: Pa siklonn, Toufann.

FERDINAN: Samem ... par mirak nanye pa finn arive ... Nou tou finn sape, me nou bato finn may dan enn basen entoure ar later, ar montagn. Mo'nn kit bato ar enn group solda, enn kou mo trouv mwa tousel, mo tann lamizik extra, mo trouv bann vizion siblim, mo swiv ... ala mo la! ... Mamzel ou bien zoli ... ed mwa.

KORDELIA: Ou kone ...

PROSPERO: Kordelia, silans! Aryel, fou li dan kaso pli nwar, pli imid, pli enfeste ar lera ...

(Aryel al may Ferdinan ki pa konpran ki pe ariv li parski li pa trouv Arye. Zot sorti.)

KORDELIA: Kifer to fer sa?

PROSPERO: So papa ti tike pou fou twa ek mwa dan enn lakok pistas dan enn siklonn? ...

KORDELIA: So papa, pa li!

PROSPERO: To pou marye ar li, to pa pou marye ar li?

KORDELIA: Mo pa ankor deside.

PROSPERO: Fer vit! Peyna boukou letan reste. Avan soley kouse tou bizen fini fer.

AK 1 SENN 5

(Abor pakbo Lerwa Lir)

KASPALTO: Mari sa! To kas enn koko, to ouver li, to bwat. Ki to gagne? Wiski. Samem paradi.

DAMMARRO: Samem to'nn amenn enn grap koko.

KASPALTO: Pou gramaten, midi, ek tanto. Dime boner mo al sers enn lot grap. Twa ki to pe fer koumsa?

DAMMARRO: Mo pe roul enn sigaret.

KASPALTO: Dammarro, pa dir mwa! Sa ou si ena.

DAMMARRO: Ki mo pou dir twa Kaspalto. Peyna pou fer zefor. Enn karo plen ... Eh! Mari biznes beta. Mo'nn plen de bal. Dime mo al sers ankor ... Zordik relax! Dam marro dam! Hare Krishna, hare Ram! E Kaspalto, to manz enn dam!

KASPALTO: Never! Wiski is all I take. Dammarro, kifer tou dimoun pe rod sime sorti? To kone! Si nou bann kam laba dekouver dan ki kalite nisa ... Chirz! ... nou'nn tombe ... zot pou lager pou sey rantre ... Pa koz ale baba! Mo vote pou res isi eternalman. To sir to pa'le enn drink, Dammarro?

DAMMARRO: Niet! Zeswi dan mangann ... Les mo rev zoli zimaz, zoli tapaz ... Dam marro dam! *(Yago ek Edmon rantre.)*

YAGO: Mo'nn sey tou. Pa pe kapav pran kontak ar leksteryer. Bann teknisien dir ki tou korek me laparey la zis pa'le fonksione.

EDMON: Ki nou kapav fer? ... E Kaspalto! Dammarro! Ki zot pe fer la?

KASPALTO: Misie Edmon, Misie Yago tap enn ti zafer.

YAGO: Dilo koko! Wi, donn mwa enn gorze.

KASPALTO: Tansion lagorz anflame?

YAGO: Fouf! E ki to'nn met ladan? Koumadir laflam veloute. Ki sa melanz la?

KASPALTO: Pa melanz Misie Yago ... Natirel. Nek bizen kas lor pie. Pa vre Dammarro?

DAMMARRO: Zis kas lor pie ... kas palto ... Dam marro dam! Pa timan nean!

EDMON: Yago, mo'nn gagn enn lide. Fasil mo devir mo frer. Li ek Polonious pou koz moralite, lasante, responsabilite. Nou nou koz rwayom zwisans.

YAGO: Kot zot finn trouv sa? Amenn mwa?

KASPALTO: Partou. Kot ou vire, kot ou gete zot apel ou. Patron, aster mo dakor ar monper. Paradi, sa enn gran bon zafer sa. Viv Paradi ... Viv Monper ... *(Li anbras enn koko)* ... Samem mo Labib ...

EDMON: Yago, vinn ar mwa... Mo bizen diskrit enn zafer ar twa *(Zot sorti.)*

DAMMARRO: To pa per Kaspalto, sa bann la kas lakle? *(Tann enn lamizik siblim.)*

KASPALTO: Non ... Kas pa latet? Misie Yago ek Edmon bon dimoun sa ... Nou fou zot lape, zot fou nou lape ... *(Li baye)* E mam! Bonswar otankevouzet *(Li dormi)*

DAMMARRO: E leve ta! Bizen al ramas trezor. Leve do kouyooon! Mo lizie pe fer...mm ... *(Li dormi)*

(Aryel rantre. Li sanz zot lenz, abiy Kaspalto kouma Yago e Dammarro kouma Edmon. Li fer enn tour pas-pas, koz dan zot zorey, lerla disparet. Zot leve.)

KASPALTO: Dammarro, leve ... To pa'nn tande? Leve!

DAMMARRO: Apel mwa par mo non. Ki Dammarro? To pa kone mo apel Edmon ... Kifer to'nn degize?

KASPALTO: Degize! Ki to pe rabase. My name is Yago.

DAMMARRO: Mil eskiz vot oner. Swiv mwa ... Ena enn louvraz pou fer. Dam marro dam... *(Zot sorti)*

AK 1 SENN 6

(Dan enn kaso)

FERDINAN: Mo pa konpran ou papa ditou. Mo pa'nn finn fer li nanye ... Li fer met mwa dan prizon. E lorla kouma mazik kiksoz bos mwa tayt, say-say mwa, ris-ris mwa parsi-parla ... immobiliz mwa ... Explik mwa!

KORDELIA: Pa bizen trakase ... Tou seki etranz pou vinn kler ... Mo papa finn donn mwa lord pa dir ou nanye ... Mo mem pa gagn drwa vinn get ou. San led Kalibann ...

FERDINAN: Kalibann?

KORDELIA: Kalibann li ... Li asistan mo papa. Donk li konn tou bann sekre ... Sirtou bann pasaz sekre kot kamera sirveyans pa kapav espionn nou. Li finn osi debrans kamera dan ou kaso pou enn timama ...

FERDINAN: Kifer?

KORDELIA: Parski mo'nn dimann li ... Gete ou enn inosan. Li pe pini ou pou erer ou papa.

FERDINAN: Erer mo papa?

KORDELIA: Lerwa Lir li ou papa non?

FERDINAN: Wi.

KORDELIA: Samem.

FERDINAN: Ki samem?

KORDELIA: Ou konn zistwar Lerwa Prospero?

FERDINAN: Koumsa.

KORDELIA: Ki ou kone?

FERDINAN: Li ti rod fer enn koudeta. Li pa'nn reysi. Li anekzil.

KORDELIA: So tifi?

FERDINAN: So tifi?

KORDELIA: Wi, so tifi.

FERDINAN: Li ti ena enn tifi?

KORDELIA: Sirman ... Momem sa!

FERDINAN: Be li ...

KORDELIA: Limem Prospero.

FERDINAN: Be kifer ...

KORDELIA: Sakenn get listwar dan so manier. Ou papa finn dir ou Prospero ti rod fer enn koudeta. Prospero dir mwa li ti viktim enn kabal ... E li ena enn plan ... (*Kalibann rantre*).

KALIBANN: Kordi! Fer vit. Tansion to papa dekouver tou.

KORDELIA: Kal, ankor enn ti segonn ... To'nn zwenn Prens Ferdinan?

KALIBANN: Non.

FERDINAN: Bonzour ... Ki so plan?

KALIBANN: Ki plan?

KORDELIA: Enn lot zafer sa. Taler mo dir twa. To kapav al rebrans kamera la. Letansa mo ena ennde ti zafer pou dir Prens Ferdinan.

KALIBANN: Fer bien atansion Kordi. Apartir mentnan to ena zis swasant segonn. Fer vit (*Li*

sorti)

KORDELIA: Ekout mwa bien. Mo papa finn vinn enn gran siyantis. So pouvwar lor lanatir, lor dimoun, lor bann evenman li imans. Par egzamp li kapav lev enn siklonn - li apel sa Toufann - li kapav prozekte bann zimaz otour li dan lesiel, fer dimoun kwar seki li li anvi ... Ar enn seri zimaz antrwa dimansion li finn anprizon zot bato ... Li pe rod so vanzans.

FERDINAN: Vanzans?

KORDELIA: Ena ventan desela ou papa, ou tonton ek mo tonton ti renvers so pouvwar ... Zordi li finn desid pou devir zot pou pran tou pouvwar dan so lame pou kre so nouvo lanpir, li dir. Ou, mwa, nou bann pion dan so gran plan...

FERDINAN: Ou, mwa? Be ...

KORDELIA: Mo bizen fer vit. Kamera pre pou alime ... Li ole fer mwa vinn larenn atraver ou ...

FERDINAN: Atraver mwa?

KORDELIA: Li o'le nou marye.

FERDINAN: Get sa bez la!

KORDELIA: Kifer?

FERDINAN: Be ou konpran ... Mo p ...

KORDELIA: Reflesi! Bizen trouv enn sime sorti. Salam. Mo pou rebran kontak. (*Li sorti*).

FERDINAN: Mo rev pe vinn kosmar ... Kot kamera la kasiet? Pa trouv nanye dan sa trou nwar la ... Bizen axepte, li enn zoli zennfi ... zoli, entelizan, debrouyar ... Li pe koz vre? Tansion zis enn simagre pou may mwa dan lak ... Non, li pa paret sa kalite fam la ... Tou manier li pa paret dakor ar so papa ... Vre? Pa vre? ... Pourtant tou pe koumans vinn kler aster. ... Papa, ton Edmon, Ton Yago ... Mo'nn deza tann sa zistwar la. ... Ti pe dir nou rimer sa. ... Toufann la pa ti enn rimer. Mo kaso pa enn rimer. Kordelia pa enn rimer, enn miraz, ousa enn rev. ... Kot rev arete? ... Kot realite koumanse? ... Me li vre nou bato finn tas dan enn rev. Enn zimaz antrwa dimansion? Enn lafors envizib ki may mwa, mo bann zom ki disparet. ... Siyans! Mazik! Sa enn bez sa! ... Bizen trouv sime sorti. Me kot li? ... Si mo reysi sorti mo kapav al warning mo papa. ... Si zistwar Prospero vre, bizen negosie enn solision. ... Mo pa anvi vinn lerwa, mo pa mayn ki Kordelia pran mo plas. Me obliz mwa marye? Peyna sime. Sa pa dan mo plan. ... Viv ar enn fam! Mo pa'nn fer pou sa. ... Kouma li apele? Kabi ... Non ... Kila ... Kalibann! Kikfwa li kapav tir nou dan sa taksion la. Enn douk sa!

AK 1 SENN 7

(Dan konntrol-roum Prospero. Tou bann lekran alime. Depi isi Prospero kontrol tou. Li paret bien satisfé. Li pe dibout divan enn gran konsol plen ar take ek bouton).

PROSPERO: Tik ... lapli tonbe ... tak ... soley dife. ... Bizen donn zot enn ti sok. Enn volkan? Non, tro violan ... Enn dinozor? Wey enn dinozor. ... Ha ha ha! Get kouma zot galoupe! Lir, kot twa ... ala to la! To tris mo bonom. Aster mo fer twa gout enn tipe to prop lasos masala. (*Aryel rantre*) Aryel kot to sorti. Tou korek, mo garson?

ARYEL: Mo kwar. Prens Ferdinan pe manz so zong dan so kaso. So papa, li dan enn pli gran Toufann. Li refiz manze, refiz bwar ... larm dan lizie ... Fer sagren Kapitenn.

PROSPERO: Sagren?

ARYEL: Kapitenn, mo pa konpran santiman imen - sa mo peyna - me kan mo get pov lerwa la pe regret so sor, mo santi mwa drol.

PROSPERO: Aryel, to pa programe pou santi twa drol. Panse kler, rezonnman obzektif se tou seki to bizen.

ARYEL: Wi Kapitenn.

PROSPERO: Bizen vey bien Yago ek Edmon. Sa de la, kot zot pase ena treboul.

ARYEL: Kapitenn mo'nn pran lor momem pou fer enn ti mesanste.

PROSPERO: Ki to'nn fer?

ARYEL: Pa ankoler Kapitenn. ... Ou trouve, mo'nn tann Yago ek Edmon pe konplote. Mo'nn panse ki kapav servi zot pou brouy labou. Ou konn Kaspalto ek Dammaro?

PROSPERO: Ki zot ete?

ARYEL: Toulede deler ... alkolik ek droge.

PROSPERO: Ki zot finn fer?

ARYEL: Pa kone si mo'nn fane. Mo'nn ipnotiz zot, degiz zot, fer enn kwar li Yago, lot la Edmon. Fale get zot. Lerwa pa zot kouzen.

PROSPERO: Enn lide rikord sa. Bravo!

ARYEL: Vre Kapitenn ... Kapav kontinie?

PROSPERO: Ala seki to bizen fer. Fer zot retourn abor, res ar zot envisib e fer zot fer otan dibri ki to kapav. Konfizion zeneral, sa ki bizen. Mo donn twa kart blans. Korek? To anvi dir mwa kiksoz? Koze par per.

ARYEL: Eski mo kapav vinn vizib pou lizie Prens Ferdinan?

PROSPERO: Kifer?

ARYEL: Mo anvi konsol li.

PROSPERO: Enn nouvo langaz sa? Konsol li!

ARYEL: Kapitenn, si mo gagn so senpati, nou kapav itiliz li pou fer ou plan marse.

PROSPERO: Si to kwar, korek. Ale, al okip sa de deler la. (*Aryel sorti*) ... Tou pe mars dapre mo plan. Mo bann adverser finn may dan mo lak, zot nepli kone ki pe ariv zot, mo kapav zwe ar zot kouma sat zwe ar lera. Zot oblize valse manier ki mo ole, mo diriz zot kouma enn masiswa diriz tou ar so baget mazik ... Ki pe ariv Aryel? Li pe koz santiman. Sa pa dan mo plan. Santiman kapav blok tou. Enn masinn pe koz kouma dimoun ...

Santiman! ... Ena danze ladan ... Prospero si to'le reysi to plan, fer atansion. Santiman ti amenn twa dan ganndol. Tansion santiman! Mesanste viv lor febles santiman. Kan to tro bon dimoun kwar to kouyon. Rapel sa Prospero. ... Fale kontrol santiman Aryel. ... Santiman kouma enn kontazion pou brouy tou bann lespri e lera mo plan pou tom dan dilo (*Kordelia rantre*) Wi Kordelia?

KORDELIA: Twa sa?

PROSPERO: To bizen kiksoz?

KORDELIA: Mo ti kwar Kalibann la.

PROSPERO: Kalibann? Non.

KORDELIA: Les li.

PROSPERO: Mo kapav ed twa.

KORDELIA: Non. Pa grav. Prinnter mo kompyouter pe rat-rate. Pa prese. Pli tar va get sa.

PROSPERO: To'nn reflesi lor seki mo ti dir twa?

KORDELIA: Difisil pou pran desizion.

PROSPERO: Kifer?

KORDELIA: To'le mo decide, me to'nn ferm li dan enn kaso, mo pa kone kote.

PROSPERO: Kot problem?

KORDELIA: Trouve to nepli rapel bann ti detay debaz. Pou swazir to bizen kone, pou kone to bizen zwenn. To'le mo aksepte enn zom me mo pa ankor zwenn li.

PROSPERO: Samem problem? Kifer to pa al zwenn li?

KORDELIA: Kotsa?

PROSPERO: Dan so kaso.

KORDELIA: Papa!

PROSPERO: Bon! Bon! ... Mo fer avoy li dan to lapartman ... Atann Aryel vini. Mo'nn fek avoy li lor enn mision enportan e irzan.

KORDELIA: To bann prizonie kimanier?

PROSPERO: To pa'nn swiv zot lor bann monitor? Zot kouma sevret lor ros, kouma ... kouma ...

KORDELIA: Dimoun dan Toufann?...

PROSPERO: Samem. Dimoun dan mo Toufann. Zot tou ebete, abriti, lespri paralize ... konfizion pe fer gamat dan zot latet.

KORDELIA: Dan zot leker?

PROSPERO: Ki to'le dir?

KORDELIA: Ki zot letadespri?

PROSPERO: Lafreyer, panik, ... zot tromatize.

KORDELIA: To bien kontan?

PROSPERO: Kordelia, zame to pa pou konpran seki mo pe resanti. ... Mo'nn travay pandan ventan, pandan ventan mo'nn atann ...

KORDELIA: Alor?

PROSPERO: To pa dakor?

KORDELIA: Mo pa konpran.

PROSPERO: Ler mo fini tou, ler rido final tonbe, to pou konpran tou.

KORDELIA: Rido final?

PROSPERO: Tro boner pou explike. ... To konpran, li koumadir enn pies teat. ... Mo'nn ekri tou bann rol, mo'nn deside kimanier tou bann senn pou pase. ... Aster mo pe diriz pies la. Bann akter nek bizen zot rol dapre mo bann enstriksion.

KORDELIA: Si enn akter anvi enprovize?

PROSPERO: Zame san mo konsantman.

KORDELIA: Be si enn akter desid pou reekir enn senn.

PROSPERO: Kordelia aret rod sikann ar mwa. Ale mo tifi, fer to papa konfians. Mo pe fer tousa pou twa, pou to boner. ... ventan mo'nn travay, viv, panse pou ki seki ti ariv mwa, zame ariv twa.

KORDELIA: To kone papi, mo ador twa, me parfwa to fer mwa per kan to rod pran plas Bondie.

PROSPERO: Non, pa pran plas BonDie. Mo koriz so erer, donn li enn ti koudme, komplet so travay.

KORDELIA: Bondie finn fer dimoun lib me twa to'le ekri zot desten.

PROSPERO: Samem. Si sakenn swiv seki mo'nn trase pou zot, lemonn pou vinn enn paradi.

KORDELIA: Bravo! Nou gete si to reysi.

PROSPERO: To va gete, mo gate. Bon! Ase blage. Bizen koumans faz de mo program.

KORDELIA: Komie faz ena?

PROSPERO: Trwa. Kouma dan bann pies modern.

[AK 1](#)

[AK 2](#)

[AK 3](#)

AK 2 SENN 1

(Lor dek pakbo. Lerwa Lir, Polonious, lezot konseye, antouraz lerwa, kapitenn bato, maren, solda, etc.)

POLONIOUS: Si ou kontinie pans zis ou maler ou pou tas dan depresion ki pou paraliz ou lespri ek anpes ou fer seki enn dirizan, enn lider bizen fer. Fale pa bliye ki enn lerwa li enn lerwa dan nimport ki sirkonstans e so devwar se anpes dimoun ki anba li demoralize. Enn maler li bien souvan kasiet enn gran boner. Seki pe ariv ou, seki pe ariv nou, li pa neserman enn kalamite.

LERWA LIR: Pa enn kalamite? Mo garson, mo sel garson, mo eritie, lespwar mo lavi finn disparet, volatize, fonn dan lanatir, mo finn vinn enn prizonie san menot; mo pakbo finn tas dan enn basen, mo pei san gouverman, personn pa fouti dir mwa kimanier pou rapran lamer ... e to dir mwa tousa pa enn kalamite?

POLONIOUS: Fale nou gard no sanfrwa, pa perdi laboul. Si nou reflesi, kifer tousa pe ariv nou kikfwa ...

LERWA LIR: Kikfwa, kikfwa, kikfwa ... Polonious parfwa mo gagn lenpresion ki to koze pou to labous pa pi ...

POLONIOUS: Wi Vot Mazeste! Selma mo kwar nou pa gagn drwa tom dan dezespar.

KAPITENN BATO: Vot Mazeste! Misie Polonious ena rezon. Nou bato anparfet eta. Moter, gouvernay korek, stok karbiran korek ... sel zafer ...

LERWA LIR: Sel zafer peyna lamer pou navige ... Zot tou plen mwa ... Bann enkapab! Zis Prospero kapav tir nou ladan. Li omwen, olie okip politik, promosion, privelez, proteksion montagn, aras move lerb, li ti pe fer bann letid. Si li ti la, sirman li ti pou trouv solision ki bizen. Ayo, mo bien regrete. Olie mars ar li, mo ti fer enn erer kalkil. Yago ek Edmon finn fer mwa bien fane.

POLONIOUS: Samem mo ti pe dir. ...

LERWA LIR: Si to ti trouve ki mo ti pe fane, twa mo konseye, kifer to pa ti dir mwa?

POLONIOUS: Rapel Sir! Mo ti pe sey fer ou konpran ... selman kouma mo pa dakor ar ou, ou ti pe kime, manga ... be mo ti prefer bos tait ...

LERWA LIR: To aksepte alor. Se twa gran responsab.

POLONIOUS: Wi Vot Mazeste!

LERWA LIR: Ki to zaze alor?

POLONIOUS: Nou bliye lepase. Nou pas leponz.

LERWA LIR: Pa kapav bliye. Zot finn fer mwa fer erer, zot finn fer mwa fane, zot finn mal konsey mwa. Ayo, si mo regagn mo pouvwar mo pou fer enn lalians ar Prospero e lerla mo fou zot tou dan enn lakok pistas, les zot debrouy zot difil. Sa va fer zot enpe dibien. Prospero, mo kone lao laba dan lesiel to pe get mwa. Vinn ed mwa pou met enpe lord dan mo rwayom ki finn vir ambalao. Kot Edmon? Kot Yago? Dan bez zame zot la. Zotmem ti lastik mwa, zotmem ti met sa moutouk la dan mo latet ... Ayo Ferdinan. Dir ki nou ti pe fer sa vwayaz la pou al marye twa ar enn laprenses miliarder. Nou ti pou agrandi ek konsolid nou pouvwar lor later ... Mo plan finn tom dan dilo ... dan enn basen. Mo kouma enn reken dan enn ti akwayom.

SOLDA: Vot Mazeste! Ala Prens Edmon ek Yago laba, pe vinn isi ... Zot pe balans-balanse. Mo kwar zot pe gagn maldemer.

POLONIOUS: Koumadir zot ...

LERWA LIR: Pa koumadir. ... Zot sou! Olie okip problem, zot dan nisa. Bondie avoy enn pinision ekzanpler lor zot.

(Kaspalto ek Dammarro degize kouma Yago ek Edmon rantre. Aryel, envizib swiv zot).

POLONIOUS: Yago, enn manier sa?

KASPALTO: Charli O, Charli O. Aret bwar, aret bwar diven banann. Dan diven banan ena bebet sizo.

LERWA LIR: Yago, ekout mwa bien. Sinon ...

KASPALTO: Ti mimi lav sa ver la. Lav sa ver la. Met zafer la, koko.

LERWA LIR: Twa Edmon, twa ki finn ris li lor sa sime la?

POLONIOUS: Edmon, pa dormi dibout. Lerwa pe koz ar ou. Repon!

DAMMARRO: Lucy in the sky with diamonds. Lucy in the sky with diamonds.

LERWA LIR: Li koz Madam Sere?

POLONIOUS: Prens Edmon, ou pa bien? Nou ale, mo amen ou repoze dan ou kabinn. Ed mwa kikenn.

DAMMARRO: Picture yourself in a boat in a basen. With plasticine trees and marmelade sky. Newspaper taxis with your heads in the clouds. A girl with kaleidoscope eyes. Lucy in the sky with diamonds.

LERWA LIR: Al ferm zot dan zot kabinn.

ARYEL: *(imit lavwa Edmon)* Ferm mwa! Ki drwa? Isi nou ki donn lord. Nou bann repibliken! Viv Repiblik Mastana!

LERWA LIR: Repiblik! Traizon! Gard ramas zot. Prepar giyotinn.

SOLDA: Ki ete sa?

LERWA LIR: May zot foutou.

ARYEL: *(al deryer Kaspalto, imit lavwa Yago)* Viv Repiblik Diwana Mastana!

KASPALTO: Donn mwa de boutey Bay Kedou, Samdi mo pey twa. (*Li koumans danse*)
Diwana, mastana, diwana, mastana.

LERWA LIR: E bann pagla! Pa finn dir zot may sa de tret la? Ki arive? Zot finn trouv mirak!

*(Bann solda avans lor Kaspalto ek Kammarro. Aryel fou zot tou enn rakle. Nou de konper
kwar zot finn kas enn gran pake. Lerwa etc. sove al kasiet).*

DAMMARRO: To'nn trouve Yago. Mo soufle, zot grene kouma zamalak kontsezon.

KASPALTO: Mari!

ARYEL: (*sarye zot sorti*) Viv Repiblik Zwisans! Lerwa nou pa'le. Viv Edmon. Prezidan
Repiblik! Viv Yago. Premie Minis.

POLONIOUS: (*sorti anba enn latab*) Vouzoto! Zot konn anvole. Tae!

AK 2 SENN 2

(Dan kontroll-roum Prospero. Prospero ek Kalibann)

KALIBANN: Enn senp zafer. Jak la ti enpe las. Akoz samem zimaz la pa ti stab.

PROSPERO: Kalibann, mo bien apresie vites to apran. Zordi se twa ki fer tou
meintenenns, tou reparasion ... Parfwa to mem amenn bann ameliorasion. Mem si
parfwa mo enpe brit ar twa, mo bien apresie to travay. Kan mo travay fini net, mo pou
donn twa to liberte. To kontan? ... Reponn mwa.

KALIBANN: Misie Prospero, si nou pa fer atansion, plidivan nou pou gagn problem ar nou
ordinater santral.

PROSPERO: Ki problem?

KALIBANN: So servo santral tro sarze. Si enn chip gagn bate, tou bann operasion bloke.

PROSPERO: Non. Pa fatig to latet. Nanye pa pou arive. Sistem ki mo finn swazir li senp, li
direk. Fasil pou swiv.

KALIBANN: Dakor Misie. Me selma permet mwa fer enn sizesion. Si koumadir nou fer enn
seri servo enterdepandan, si enn tom anpann, lezot pran larelev.

PROSPERO: Pa neseser. Enn servo santral ki kontrol tou pli sir. Atraver servo santral mo
kontrol tou. ... Atann! Les mo fini ... Mo sir mo servo santral li enfayib. Sa mo sir ...
Talerla mo'nn poz twa enn kestion, to pa'nn reponn mwa. ... Mo'nn dimann twa si to
kontan ki mo'nn desid pou donn twa to liberte.

KALIBANN: Liberte?

PROSPERO: Wi. Liberte.

KALIBANN: Be mo lib Misie Prospero.

PROSPERO: Wi to lib, me lib pou fer saki mwa mo dir twa fer.

KALIBANN: Zame ou'nn anpes mwa fer kiksoz.

PROSPERO: Parski to'nn touzour anvi fer seki mwa mo anvi to fer.

KALIBANN: Si koumsa, peyna problem.

PROSPERO: Me si enn zour to anvi fer enn zafer kot mo pa dakor be lerla ...

KALIBANN: Ou pou rapel mwa promes ki mo mama ti fer.

PROSPERO: Samem ... Donk kan mo travay fini mo pou efas promes la.

KALIBANN: Mersi.

PROSPERO: To pa paret eksite ditou.

KALIBANN: Kouma ou ek Mamzel Kordelia pou debrouye?

PROSPERO: Kifer to dir sa?

KALIBANN: Ou kone depi letan mo okip ou bann masinn, fer ou louvraz, ed Mamzel Kordelia ...

PROSPERO: Pa traka sa twa ... Mo ena enn plan pou Kordelia ek mwa ... Sa mo problem. Mersi to pans nou ... pa bizen to kas to latet. Pa nesaser. Sitiasion la net dan mo lame.

KALIBANN: Ou for ou Misie Prospero. Ou pa bizen personn me tou dimoun - Kordelia, Aryel, momem, bann nofrazé - nou bizen ou.

PROSPERO: Samem lafors siyans.

KALIBANN: Ki ou pou fer ar zot?

PROSPERO: Kisanla?

KALIBANN: Bann nofrazé.

PROSPERO: Manz pistas get sinema.

KALIBANN: Fim la tris.

PROSPERO: Ki pe ariv zot tou zordi. Pa les santiman brouy zot lespri. Ale, al okip laparey pou deziem prozeksion. Chek bien materyel dizital. (*Aryel rantre*). Tou korek Aryel?

ARYEL: Ou pa'nn swiv?

PROSPERO: Wi Aryel. Travay sasi.

ARYEL: Mo'nn ferm mo de deler dan enn kaso e mo'nn larg Yago ek Edmon ki pe retourn lor bato. Get zot laba lor sa lekran la. ... Kapitenn mo kapav al get Prens Ferdinan aster,

kouma mo ti dir ou.

PROSPERO: To sir li nesaser?

ARYEL: Si mo vinn vizib pou so lizie mo kapav servi mo trik pli bien.

KALIBANN: (*ar Aryel*) To pa pe al rod sikann ar li?

PROSPERO: Ki zot pe koze koumsa?

ARYEL: Mo pe dir li sanz dekor kaso Prens Ferdinan. Bizen met li alez.

PROSPERO: To sir tousa nesaser?

ARYEL: Kapitenn, ou pa fer mwa konfians?

PROSPERO: Pa sa, me ...

ARYEL: Seki ou dir Kapitenn.

PROSPERO: Bon. Korek. Al delevan.

(Aryel ek Kalibann sorti).

AK 2 SENN 3

(Abor pakbo. Lerwa Lir, Polonious etc)

POLONIOUS: Sitiasion la pe vinn pli grav. Nou koumadir dan enn lakaz antoure ar dilo, par lanatir fertil e abondan. Nanye pa manke. Paradi manti. Me samem paradi la gagn loder lanfer. Bann vibration negatif pe manz ar vibration positif, tasion pe monte, tou dimoun nerve ... koumadir paradi la manti-manti, enn ilizion; anverite nou dan leker enn volkan pre pou eklate. Mo santi tou zafer bien drol. Enn lafors nou pa kapav kontrole pe kontrol nou lavi, nou mouvman, nou desten ... koumadir enn baba pou ne. Li bien kot li ete, li pa anvi sorti me li bizen sorti ... Nou tou pou bizen travers enn tinel. Eski nou pou reysi ousa lafors destriksion pou aval nou lor sime. ... Lerwa Lir, mo enkapab soulaz ou lapenn parski mo prop lapenn pe vwal mo lespri.

LERWA LIR: To prop lapenn?

POLONIOUS: Mantalite tarde pou sanze. Mo ti kwar ki lexperyans ki nou pe viv pou fer dimoun reflesi lor nouvo lavi. Abba!

LERWA LIR: Ki to 'le dir?

POLONIOUS: Mo pe mazinn Yago ed Edmon. Andire nou nouvo sitiasion finn anfant zot bann ensten bebet. Zot refiz disiplinn, zot trape-bate, zot anvole-ale. (*Enn solda rantré atout vites*).

SOLDA: Mazeste, zot pe revini.

LERWA LIR: Zot? Kisannla?

SOLDA: Bannla

LERWA LIR: Ki bannla foutou!

POLONIOUS: Les mo koz ar li. Li tro efreye pou koze ... Get sa mo garson, pa bizen ou panik. Respir enn bon kou. Gard ou lespri kalm. Dan lavi fale pa panike. Konpran? Aster dir Sa Mazeste seki ou ena pou dir.

SOLDA: P...P...Prens Edmon ek Yago p...p...p..pe revini ...

POLONIOUS: Baprebab! Bago bayon! Boure zanfan! (*li rant anba latab*).

LERWA LIR: Pa bate, pa touye. Pran tou ... Bato, tronn, rwayom ... Viv Repiblik Diwana ... Viv Prezidan ...

EDMON: Lir, ki ariv twa? Bez sa Yago! Lasagren finn fer li vinn fou.

LERWA LIR: Wi mo fou. Mo abdike! Pran tou pouvwar ... Met mwa dan enn pirog. ... Les mo'al rod mo lavi lot kote dilo ...

YAGO: Vot Mazeste! Abdike?

LERWA LIR: Wi, mo abdike. Power corrupts ... Absolute power corrupts absolutely. Donn pouvwar lepep. Organiz eleksion.

EDMON: Bizen sakouy li Yago.

LERWA LIR: Pa sakouy mwa. Mo'nn fini grene. Mo enn grener. Pa grenn mo ledan.

YAGO: Nou amenn li dan so kabinn. Fale pa lezot trouv sa. Edmon! ... Eh! . Enteresan!

EDMON: Ki zafer?

YAGO: Me wi. To pa konpran?

EDMON: Non.

YAGO: Vot Mazeste Lerwa Edmon.

EDMON: To latet pa bon?

YAGO: To frer finn abdike. Prens Ferdinan finn disparet. Se twa sel eritie. San zefor, pouvwar finn tom dan nou lame.

EDMON: Nou lame?

YAGO: Mo'le dir to lame.

EDMON : Ki bizen fer aster?

YAGO: Sonn rasanbleman. Fer li abdike ofisielman divan tou dimoun. Fer li pas twa pouvwar ofisielman divan temwen ... Bizen rod Polonious ...

POLINIOUS: (*anba latab*) Pa bate. Mo pou fer tou seki zot ole. Mazinn mo laz.

YAGO: To'nn tann sa? Ena movezer lor sa bato la.

POLONIOUS: (*sorti anba latab*) Pa movezer sa. Mwa sa. Mo temwen. Lerwa Lir finn abdike ... Mo temwen.

EDMON: Kifer ou pe tranble koumsa? Ou finn gagn lakranp toutou?

POLONIOUS: Wi mo pou swiv ou kouma enn toutou ... How! How! How!

YAGO: Zot tou finn gagn distemper?

EDMON: Mo finn vinn lerwa enn nasion malad.

YAGO: Pa fer nanye. To ena pouvwar, sa ki plis enportan ki tou. Mem si dan pei la ena zis prizon, lazil, lopital ek simitier. Sonn rasanbleman! (*Tronpet, larisenn bato, laklos etc. Tou dimoun rasanble lor dek*).

YAGO: Polonious, oumem akter prensipal sa evennman istorik la. Ou gagn sans fer enn diskour memorab. Kikfwa ... Sirman ... li pou vinn enn tex referans pou bann etidian istwar ek politik.

POLONIOUS: Ki bizen dir?

YAGO: Ou ki exper koze isi. Enn diskour lor drwa, devwar, responsabilite, etc ... enpwisans, enkonpetans, enkonpatibilite ... abdikasyon, pasasion pouvwar ... kouronman ... nouvo lizour, nouvo dime, apredime, etc.

AK 2 SENN 4

(*Ferdinan ek Aryel*)

FERDINAN: Mo ti dan enn kaso nwar, imid, malang. Enn kou, floup! Mo kaso vinn enn salon konfortab. Bien dekore, klimatize ... Depi gramaten mirak lor mirak partou kot mo pase. Mirak? Rev? Mo nepli konpran nanye. Kitfwa miraz.

ARYEL: Lor nou lil, sa se bann ti zafer nanye ditou.

FERDINAN: Ou ki ou?

ARYEL: Nou'nn deza zwenn.

FERDINAN: Pa rapel.

ARYEL: Pourtan ... Enn lot mirak.

FERDINAN: Kan tousa pou fini?

ARYEL: Dapre Aristot, pa plis ki 24 er. Me dapre Prospero avan 12 er.

FERDINAN: Enn zwe sa?

ARYEL: Dan sertenn fason, wi. Enn zwe konplike. Zwe la ti koumanse ena plis ki ventan. Kouma tou zwe ena bann moman difisil, kouma aster. Me si peyna okenn derapaz, zwe la pou fini bien ... Ou dakor rant dan zwe la.

FERDINAN: Mo deza ladan non?

ARYEL: Wi me kouma enn pion. Me ou kapav vinn enn akter ki fer zwe la avans pli vit.

FERDINAN: Kimanier? Ki mo bizen fer?

ARYEL: Mo'nn fer enn ti plan.

FERDINAN: Ankor.

ARYEL: Kifer ou dir sa?

FERDINAN: Depi mo'nn ne, tou dimoun fer plan pou mwa. Mo kouma enn maryonet dan lame lezot. Mo papa ena so plan pou mwa. Mo bizen marye enn prenses ki pou ranforsi so pouvwat politik; mo bizen prepar mwa pou mont lor so tron; mo bizen sesi, mo bizen sela. Mo ti kwar ki lor sa lil la mo pou konn liberte me koze ki long ... Mwa kot mo ete dan tousa? Mo papa gagn drwa ena enn plan pou viv mo lavi, me mwa? Hen, mo pa ekziste mwa?

ARYEL: Sori! Mo pa'nn pans sa ditou. Mo gourou, Prospero, zame pa finn dir mwa sa. Isi, li ek mwa nou fer plan pou tou lezot. Normal non. Seki kone, seki for bizen fer plan, lezot bizen ekzekite.

FERDINAN: Ou kouma Yago ou.

ARYEL: Yago?

FERDINAN: Wi. Li 'si pas so letan tir plan.

ARYEL: Me nou nou fer plan pou boner tou dimoun.

FERDINAN: Eski zot dimann bann dimoun la si zot dakor?

ARYEL: Neseser?

FERDINAN: Bien neseser. Nou ena move labitid kwar ki seki nou anvi pou lezot samem seki zot anvi.

ARYEL: Kouma pou kone?

FERDINAN: Be dimann zot.

ARYEL: Ou ki ou anvi?

FERDINAN: Mo pa tro kone.

ARYEL: Ou'nn trouve?

FERDINAN: Me mo sir mo pa anvi marye, mo pa anvi vinn lerwa.

ARYEL: Be tou pou tom dan dilo.

FERDINAN: Kifer ou pa pran mo plas?

ARYEL: Pran ou plas?

FERDINAN: Marye ar Kordelia, vinn lerwa.

ARYEL: Mo pa programe pou sa.

FERDINAN: Programe?

ARYEL: Beze! Mo'nn kas lakle. ... Kapitenn pou ara.

FERDINAN: Kapitenn?

ARYEL: Prospero. ... Limem mo kreater.

FERDINAN: Ou papa?

ARYEL: Non, mo kreater.

FERDINAN: Li finn ...

ARYEL: Samem.

FERDINAN: Aret ris mo lakord.

ARYEL: Serye. Mo enn ... enn ...

FERDINAN: Robo?

ARYEL: Wi e non. Enn robo ki preske kouma enn dimoun.

FERDINAN: Preske?

ARYEL: Mo enn dimoun, net kouma dimoun ... me ...

FERDINAN: Me?

ARYEL: Mo pa kapav reproduir ... Mo peyna sex.

FERDINAN: Ou ena dezir, santiman?

ARYEL: Mo kwar.

FERDINAN: La ki ou pe panse? Ki ou pe santi?

ARYEL: Panse? Kimanier ou ek mwa kapav travay ansam, viv ansam ... ed Prospero ek Kordelia ... Santi? Mo bien kontan ou, bien sagren ou papa, Lerwa Lir.

FERDINAN: Mo papa? Ki finn ariv li?

ARYEL: Edmon ek Yago finn fors li abdike. ... Edmon finn proklam limem lerwa.

FERDINAN: Zot finn fer mo papa dimal?

ARYEL: Non. Li finn zis perdi pouvwar.

FERDINAN: Mo lib aster.

ARYEL: Be Edmon ek Yago pa fer ou per?

FERDINAN: Non. Nek les zot ale. Nou de, mo papa, Prospero, so tifi, Kalibann nou bien isi lor sa lil la.

ARYEL: Pa posib.

FERDINAN: Kifer?

ARYEL: Sa lil la li enn staz dan lavi. Nou tou pas ladan, me bizen sorti apre pou rant dan realite.

FERDINAN: Me pa realite sa? Prospero, oumem, mwa, Kordelia, Kalibann nou tou bien reel. Ki ou pe rakont mwa?

ARYEL: Wi e non.

FERDINAN: Wi e non?

ARYEL: Kouma mo pou dir sa? Alalila! Fer koumadir nou dan vant nou mama. Kan ariv nou ler nou bizen sorti. Anvi pa anvi, enn lafors pous nou deor.

FERDINAN: Koumadir nou re-ne?

ARYEL: Samem ... Ou trouve, sa lil la se koumadir enn landrwa kot nou pe bizen traverse pou nou vinn enn lot ...

FERDINAN: Savedir ou ek mwa nou de frer zimo ...

ARYEL: Si ou oule.

FERDINAN: Youpi!

ARYEL: Kifer ou eksite?

FERDINAN: Mo trouv sa extra! Nou de zanfan forme dan mem matris. Nou diferan e parey anmemtan. (*Li sot lor likou Aryel ki paret zene*). Ki ariv ou?

ARYEL: Mo pa programe pou exprim mo santiman. Kontak fizik boulvers lekilib mo bann chip. Si ou tous-tous mwa mo kapav perdi kontrol.

FERDINAN: Perdi kontrol ... Bizen perdi kontrol. Tou dimoun tro serye. Parfwa mo anvi zwe, sote pile, fer koustik kouma enn zanfan. Bliye protokol, bliye konvansion. Ou ek mwa, Aryel nou kapav viv ere ansam nimport ki kote.

ARYEL: Hen! Ou kone ki ou pe dir?

FERDINAN: Wi Aryel, wi. Avoy konvansion promne ... (*Enn gran tapaz*)

ARYEL: Get sa bwat la! Mo'nn bliye zot.

FERDINAN: Kisannla?

ARYEL: Atann mo vini (*Li sorti*)

FERDINAN: Ki pe aviv mwa? Mwa enn Prens, eritie tronn mo papa. Enn kou mo anvi avoy tou ferfout, viv lavi ordiner kouma dimoun ordiner, bliye responsabilite ki lezot finn met lor mo ledò; mo anvi viv leres mo lavi ar enn dimoun ki pa enn dimoun, ar enn masinn ki pa enn masinn ... Sa mazik sa! Li kouma enn tourbiyon ki fer bann zafer ki ti pe dormi dan fon mont lor sirfas. (*Aryel retourne ar Kaspalto ek Dammarro*) ... Ki sa de la pe fer isi?

KASPALTO: Vot Altes Royal! Dammarro, pens mwa enn kou pou gete sipa mo pa pe reve.

DAMMARRO: Mo ti pou dimann twa mem zafer. Ou pa Prens Ferdinan ou?

FERDINAN: Mo ti Prens Ferdinan.

KASPALTO: Ti?

FERDINAN: Mo'nn desid pou abandonn tou mo bann tit ek privelez.

KASPALTO: Pa vre.

ARYEL: Mo pa kwar ki Misie Prospero pou dakor. So plan ...

FERDINAN: Mo va koz ar li.

ARYEL: Mo swet ou bonnsans. ... Get sa vouzot. Nou ena enn travay prese pou fer. Lerwa Lir, ou papa, Ferdinan, dan enn sitation grav. Yago ek Edmon finn ranvers li. Edmon finn proklam limem lerwa e finn nom Yago so premie minis. Nou travay se al remet lord partou.

FERDINAN: Ki kalite lord?

ARYEL: Remet ou papa lor tronn.

FERDINAN: Tou pou revinn parey. Kifer nou pa rod enn lot lerwa? Kifer nou pa aboli monarsi?

ARYEL: Get sa! Dabor nou diil ar Edmon ek Yago, apre nou gete ki solision meyer.

KASPALTO: (*Ar Aryel*) E ou! Koumadir mo konn ou. Mo pa rapel ou figir, me mo finn deza tann ou lavwa.

ARYEL: Tro bez larak, ala rezilta. ... Bon anou met latet ansam.

DAMMARRO: Mo'si?

ARYEL: Bien sir? Ar ou lexperyans, kapav nom ou Minis Konsomasyon e Reabilitasyon.

DAMMARRO: To'nn tann sa Kaspalto?

AK 2 SENN 5

(*Abor dan kabinn Lerwa Lir*)

LERWA LIR : To trouve Polonious, pese pey lor later. Nou kwar parski nou for nou kapav fer seki nou anvi ... Me get ki pe ariv nou zordi. Nou'nn swiv Edmon ek Yago pou debaras Prospero. Pov jab la, pa kone kot li. Get aster ki pe ariv nou ... Depi gramaten atouler mo

pans Prospero ek so ti baba. To kone zordi, li ti pou enn zoli zennfi, kouma so mama ... enn fam ideal pou mo garson. Mo'nn perdi tou: mo garson, mo tronn, tou ... Me seki fer mwa pli per, mo santi koumadir mo'nn perdi mo nam ... A Prospero! Si to pe tann mwa, pardonn mwa. Mo'nn fer twa boukou ditor ... aster mo pe peye.

POLONIOUS : Lerwa Lir ...

LERWA LIR : Pa lerwa, mo nepli lerwa.

POLONIOUS : Ou kapav finn perdi ou kouronn, me pou mwa ou pou toultan enn lerwa.

LERWA LIR : Mo dimann to'si pardon Polonious. Talerla, ankoler, mo ti akiz twa ... parski mo pa ti'le aksepte mo erer ... Sevre plizier fwa to ti sey anpes mwa fer erer, anpes mwa glis dan lapant, tom dan ganndol. ... Sak fwa to ti sey fer mwa trouv larezon, mo ti pe sap lor kal ... Aster mo swete ki to pa ti les mwa entimid twa ...

POLONIOUS : Vot Mazeste ... Mo'si mo ena enn ti zafer pou dir ou.

LERWA LIR : Koze, pa per.

POLONIOUS : Zour nou ti met Prospero ek Kordelia dan enn pirog, mo ti dezobeir ou.

LERWA LIR : Dezobeir mwa? Kimanier?

POLONIOUS : Ankasiet mo ti donn Prospero manze, lenz ek so bann liv prefere.

LERWA LIR : To ti fer sa?

POLONIOUS : Pa ankoler. Mo ti santi ki li ti mo devwar.

LERWA LIR : Mo pa ankoler ditou. A Bondie, ayo si koumadir ... Prefer pa panse.

POLONIOUS : Bizen gard lespwar. Where there is a will there is a way.

LERWA LIR : Mo bon Polonious. Aster mo apresie twa plis. To finn aksepte mo kapris tou sa letan la ... Mo enn mons, Polonious.

POLONIOUS : Non, Mazeste, ou enn imen. Imen fer erer ... Enn bon imen bizen kapav rekonet so erer.

(Enn solda tap laport, rantre)

SOLDA : Mazeste!

POLONIOUS : Oumem ou'nn trouve. Pou lepep, oumem lerwa.

LERWA LIR : Wi mo garson, ki ena?

SOLDA : Prens Edmon ...

POLONIOUS : Lerwa.

SOLDA : Samem. Li dir ou li bien bizen ou.

LERWA LIR : Si li bizen mwa li nek ...

POLONIOUS : Mazeste, bizen zwe lakomedi.

LERWA LIR : Dakor. Kot li?

SOLDA : Dan lasal tronn. Samem, ou salon royal.

POLONIOUS : Nouvo pouvwar, nouvo zwisans ... Kan sa pou arete.

LERWA LIR : Les letan fer so travay.

AK 2 SENN 6

(Abor. Nouvo lasal tronn. Edmon, Yago, solda etc.)

EDMON : Yago, mo Premie Minis, aster ki renn dan mo lame, nou bizen met enpe lord partou.

YAGO : Wi Vot Mazeste, bizen ena dezord pou met lord. Kot ou'le nou koumanse?

EDMON : Mo trouv dimoun tro serye. Bizen met dan lanbians. Mank jalsa ... To rann twa kont ... Mo mem pa ena enn kloun pou fer mwa riye ... Mo'le enn kloun, mo'le bann zom natchannya ... Mo'le dimoun dan divers. Mo regn eternal bizen rant dan listwar kouma lazdor.

YAGO : Samem tou Vot Mazeste?

EDMON : Kot li? Mo pa'nn dimann li vinn isi?

YAGO : Mo'nn avoy enn solda al sers li. Ala li pe vini.

(Lerwa Lir, Polonious ek solda rantre)

EDMON : Azenou divan zot lerwa.

POLONIOUS : Vot Mazeste. Tou pouvwar dan ou lame ... Seki ou anvi, samem. Me pans li, li ou frer, ou gran frer ... Mo panse ki ou ... ti'a bon ki ou pa mank li direspe.

EDMON : Mank li direspe? Zame. Lir, mo permet twa diboute ... Twa Polonious, res azenou.

LERWA LIR : Mo prefer res azenou ... Li bon pou mo varis.

EDMON : To'nn trouve Polonious? Mo kone ki bon pou li. Bon! Aster ena enn koze serye pou nou koze ... Bizen pran kontak ar Lerwa ... samem fianse Ferdinan so papa ... Dir li ki to finn desid pou fer mwa ranplas to garson.

LERWA LIR : Kimannyer pou fer sa?

EDMON : Sa to problem ... Bizen fer sa maryaz la pou konsolid mo pouvwar. Si mo pa gagn enn repons favorab, ena enn latet pou sote ... Komprenndo! Polonious, to for lor koze twa. Mo'le to prepar enn diskour istorik pou mo maryaz ... Pa fer mem erer ki to'nn fer pou kouronman. Kapav kwar! Olie li koz lor lenportans mo kouronman li rakont zistwar Yev ek Torti.

POLONIOUS: Mo ti servi enn metafor, Vot Mazeste.

EDMON : To meta ti tro for ... Bes so laflam, prepar enn bon diskour maryaz. Yago, to kone ki mo ti'a kontan? Enn dans erotik, belidansing, striptiz par samem, sa depite aktris ... kouma li apele? Tchocholina, enn zafer koumsa ... sa ki mo bizen pou ekilib mo royom ... (*Lamizik erotik, enn dansez desann e ekzekit enn dans mari sexi. Ler ladans fini...*)

YAGO : Vot Mazeste? Kot ou? Beze! Zot finn kidnap nou lerwa ... Edmon, Edmon kot twa?

EDMON: (*Deryer so prop tron*) Ataaann!

YAGO : Ki to per fer laba?

EDMON : Aaaa! Sa ki apel zwisans ... E Yago! To'nn trouv mo pouvwar. Mo nek ena pou swet kiksoz, li arive. Mo plis ki lerwa, mo koumadir ...

LAVWA : (*pa kone kot li sorti*) Bondie!

EDMON: Samem ... Kisannla finn dir sa? Twa sa Yago?

YAGO: Pa mwa sa, li sa.

EDMON : Twa sa Polonious?

POLONIOUS: Non Mazeste.

LAVWA : Mwa sa.

EDMON : Twa Lir?

LERWA LIR : Non.

LAVWA : Mwa sa.

EDMON: (*Li get ver plafon*). Twa ki twa?

LAVWA : Mwa mo twa. Twa to mwa. Momem to lespri. Seki to anvi samem.

EDMON : Aha! To'nn tande Yago! Dife mazor! ... Tou seki mo anvi? Tou?

LAVWA : Wi.

EDMON : Mo'le enn gran banke, meyer bwar, pli zoli fam ... Mo'le tousa divan mo lizie.

LAVWA : Divan to lizie?

EDMON: Divan mo lizie.

LAVWA: Rayto!

(Lamizik mazik. Enn gran banke, latab garni ar toutsort kalite nouritir, boutey sanpagn, diven, etc. Ban waiter, waitres ale-vini).

EDMON: Mo dimann zot tou lev zot ver ar mwa pou bwar enn lasante anoner mo pouvwar ... Ki arive? Zot tou pe bouz fix. Zot finn vinn stati. (*Li sey lev so ver; li si pa kapav*) Yago, sov mwa. Mo'nn paralize. Ayo Bondie, mo'nn paralize ... Tou sa delis la divan

mwa, me mo pa kapav bouze pou gout zot ... Malediksion! Lavwa lagign, lavwa mofinn, to finn kouyonn mwa.

LAVWA : Non Mazeste! To ti dir mwa to'le enn banke divan to lizie ... Ki to'le plis?

EDMON : Mo'le sefann, miam-miam, to konpran?

LAVWA : Non

EDMON : Mo'le manze

LAVWA : Non

EDMON : Kifer?

LAVWA: Pa dan kont.

EDMON : Ki kont?

LAVWA: Kondision.

EDMON : Sanz kondision.

LAVWA : Pa kapav.

EDMON : Kifer?

LAVWA : Mwa ki dir.

EDMON : Twa ki twa?

LAVWA : Mwa mo twa, twa to mwa.

EDMON: To latet pa bon?

LAVWA : To latet pa bon.

EDMON : Ki to dir, mo latet pa bon?

LAVWA: Mo latet pa bon, to latet pa bon.

EDMON : Aret li, ferm li, pandi li ... Yago, li pe chalenj mwa. Yago, mo donn twa lord ferm li.

LAVWA: Yago, mo donn twa lord fer li.

EDMON : To pa'nn tande ... Ferm li.

LAVWA : To pa'nn tande ... Ferm li.

EDMON : Mwa ki dir twa sa.

LAVWA : Mwa ki dir twa sa.

EDMON : (*Panik*) Movezer! Soy! Bril lansan, alim labouzi, pous diab! (*Li galoupe sorti*).

LERWA LIR : Ki li gagne?

YAGO : Ou frer sa, ou ti bizen kone ... Kouma ou'le mo kone mwa? Mo zis enn Premie Minis.

POLONIOUS : To tir to kanet dan zwe.

YAGO : Mo'nn plen, plen. Sak fwa enn zafer pa pe mars korek-korek, tou dimoun rod mwa. Bizen enn koupab? Sirman Yago sa. Depi ki sa bezsomin Shakespeare finn servi mwa pou li bez Othello ek Desdemona tou dimoun kwar momem responsab tou problem dan lemonn.

POLONIOUS : To pa'nn konplot kont Prospero? Pourtan li ti donn twa tou ... To prop frer. Lera to'nn konplot kont Lerwa Lir ... Aster to rod tir to kanet dan zwe, to rod deklar sen.

YAGO : Dousma! Chombo! Kisannla ti ofer mwa tronn mo pei si mo mars ar li?

LERWA LIR : Pas leponz! Aret lev lemor ... Zordi koudeta kont mwa?

YAGO : Koudeta? Nou vini, ki nou trouve? Ou pe tranble kouma enn fey. Polonious pe kasiet anba latab. Pouvwar finn tom dan nou lame.

POLONIOUS : Sa twa ki pe dir. Sakenn gete dan so manier.

YAGO: Tou manier tousa zis enn lakomedi. Koumadir enn spektak maryonet. Ena ki pe ris lafisel, fer nou zestikile. Zot pa trouve ki tousa enn senn? ... Peyna okenn lozik dan seki pe ariv nou ... Bon les mo al sers sa kouyon la. Tansion li pran so rol oserye. (*Ler li pe sorti, lerlamem Edmon rantre. Li'nn abiye ek arme kouma Rambo*).

EDMON : Kot li? Mo pers-pers li kouma enn paspire.

LAVWA : To pe rod mwa Edmon?

EDMON : Kot twa? (*Li tir kout mitrayet partou*)

LERWA LIR : Atrap li vouzot avan li fer enn maler.

POLONIOUS : Kisannla pou fer sa? Tou bann zom finn boure ... Edmon ... Pardon ... Vot Mazeste donn mwa ou zouzou.

EDMON : Kot li? Rod li pou mwa.

POLONIOUS : Don mwa mitrayet la. Mo rod li pou ou.

YAGO : Edmon, pa fer kouyon, matlo. Vini, mo montre twa kot li. Vinn ar mwa. (*Li amenn li kot enn laglas*). Ala li la.

EDMON : Aster mo'nn gagn li. Ala pou twa. (*Li kraz laglas la*). Aaah! Mo soulaze aster ... Me ki pe ariv mwa. Mo lipie feb, mo pou tonbe. Tini mwa Yago. (*Li tom san konesans*).

YAGO : Kikenn ed mwa pou sarye li ... Get so zar do ... Tou dimoun rod vinn lerwa ... Revini Prospero. To ler finn vini.

LAVWA : To pe apel mwa, Yago. To bizen mwa?

YAGO : Twa ki twa? Aret fer to mofinn.

LAVWA : Momem LAVWA to move konsians.

AK 2 SENN 7

(Dan konntrol-roum Prospero)

KALIBANN : Pa dir mwa.

KORDELIA : Parol!

KALIBANN : Kifer to pa'nn dir mwa nanye?

KORDELIA : Tansion to toufe ar zalouzi.

KALIBANN : Mwa, zalou?

KORDELIA : Mo panse ... enn tipe kitfwa ... Enn ti pensman leker. Pa vre?

KALIBANN : *(Fer enn sourir)* Be ki to pou fer?

KORDELIA : Peyna pou fer nanye ... Ferdinan so gou pa parey kouma twa. Mo kwar li plis enterese ar Aryel.

KALIBANN : Eh! Aryel mari atire par li. Enn zoli koup.

KORDELIA : To kone ... tousa pa sok mwa ... Mo konesans lavi li seki mo'nn viv isi, seki mo'nn lir dan bann liv mo papa. Ki mo kone? Mo papa ar so bann laparey, twa ek mwa, aster Ferdinan ek Aryel ... Mo finn aprann detrwa nouvo kiksoz. Limanite li enn zoli ras, me parmi ena bann vilen bebet ... Non, mo tro sever ... Mo sipoze dan nou tou ena bon ek move ... parfwa nou move pli for.

KALIBANN : Mwa mo pa konpran nanye dan tousa ... Dan enn liv, mo'nn lir ki dimoun ne move, sosiete - mo pa bien konpran ki ete sa - bizen kontrol zot; dan enn lot mo aprann ki dimoun ne bon me sosiete pouri zot ... Pa kone. Nou pa konn ase dimoun pou kapav koze. Mo konn twa, to papa, momem - mo kwar - e tou lezot mo'nn zis trouv zot lor lekran bann monitor dan laboratwar to papa.

KORDELIA : Mo'nn zwenn Ferdinan, mo'nn aprann seki ti pase ena ventan ant mo papa, Lerwa Lir, mo tonton Yago, Prens Edmon. Mo'nn konpran enpe zot sinema ... Zot tou paret enpe fouka ... apart Polonious kitfwa ... sawsi! mo dimann mwa ... Enn bon bonom me li kouma enn ... kouma to apel sa? ... Wey! Li kouma enn yoga ...

KALIBANN : Pa yoga ... yoyo!

KORDELIA : Samem ... Mo pe anpes twa travay?

KALIBANN : Non, me si to donn mwa enn ti koudme mo kapav fini pli vit. To papa pre pou retourne. Li'nn dir mwa prepar tou pou Faz III.

KORDELIA : Ki ena dan Faz III?

KALIBANN : Mo bien per ki boul devire pou to papa. Mo santi ki li pa'nn pran kont serten eleman ki kapav kas so prop konte.

KORDELIA : Par egzamp?

KALIBANN : Tanperaman Ferdinan.

KORDELIA : Samem tou?

KALIBANN : To pa kapav devine?

KORDELIA : Ale Kal, dir mwa.

KALIBANN : Kordi mo zoli, fer to latet travay.

KORDELIA : To'nn trouve, to rod explwat mwa parski to konn plis ki mwa.

KALIBANN : Ki dernie liv to'nn lir? Simone de Beauvwar?

KORDELIA : Dapre twa mo pa kapav reflesi par momem?

KALIBANN : Mo sir to kapav, akoz samem to enn exper lor manz krann, fer satini laservel.

KORDELIA : Finalman to kouma mo paps. Tou zom parey alor. Zot tou macho.

KALIBANN : Bravo Kordi! Vinn la twa. (*Li trap li, zot anbrase*)

KORDELIA : Dousma zennom! Kontrol ou dife ... Tansion papa may ou anplen.

KALIBANN : Li pa pou vinn deswit. Ki to per?

KORDELIA : Prepar Faz III Prospero. Nou Faz III pou vinn apre. Mo papa pa'nn dir twa nanye.

KALIBANN : Non! ... Atann ... Enn zafer mo pa'nn bien konpran ... Li dir mwa li pou donn mwa mo liberte ... To konpran ki li ole?

KORDELIA : To vmem bet Misie Kalibann. To enn exper elektronisien me bann ti zafer senp depas twa konpletman.

KALIBANN : Kifer to dir sa?

KORDELIA : Ayo mo bourrbak! Kan li donn twa to liberte, li nepli pou kapav enpoz nanye lor twa ... To konpran?

KALIBANN : Non.

KORDELIA : Get sa Kal, si li vini, li dir twa fer kiksoz, to oblize fer li? Wi ousa non?

KALIBANN : Wi.

KORDELIA : Kan to vinn lib, to kapav refize.

KALIBANN : Refize? Me kouma li pou debrouye ... To kone li depann lor mwa.

KORDELIA : Me li li pa kwar sa. Papa kwar ki li pa depann lor nanye, lor personn. Li lib, endepandan, otonom ... akoz samem parfwa li bien otoriter e paternalis ...

KALIBANN : Kot to'nn aprann tousa? Nou'nn swiv mem klas ar li!

KORDELIA : Entwision fam!

KALIBANN : Entwision fam?

KORDELIA : To enn zom, to pa pou konpran.

KALIBANN : Ala to rekoumanse. (*Prospero rantre*)

PROSPERO : Kalibann, tou fini pare?

KALIBANN : Wi Misie.

PROSPERO : Bon ... (*Li trouv Kordelia*). Ki to pe fer la twa? To pa sipoze zwenn Ferdinan?

KORDELIA : Mo finn zwenn to pretan-zann adore.

PROSPERO : Toukorek?

KORDELIA : Dapre mwa, wi.

PROSPERO : Bien bon. Tou pe mars dapre plan. Kalibann pare pou Faz III. 10,9,8,7...

[AK 1](#)

[AK 2](#)

[AK 3](#)

AK 3 SENN 1

(Toufann - zekler, loraz, divan violan, lapli)

MAREN 1 : Ankor oumem. Granper, rann enn servis al dan ou kabinn.

POLONIOUS : Ou ankor ena move karakter?

MAREN 1 : Ou pa trouve peyna sekirite isi lor dek? Al dan ou kabinn.

POLONIOUS : Ki kapav ariv nou navir? Nou dan enn basen. Enposib koule.

MAREN 1 : Enposib koule? Pa trouve kouma Toufann pe sakouy-sakouy lemond. Dilo basen pe bouyone, montagn laba pe tranble, tourbiyon partou. Al kasiet. Navir la kapav savire, vir ambalao.

POLONIOUS : Si sa arive, preferab mo isi. Ena plis sans pou sape.

MAREN 1 : Kouma ou ole.

MAREN 2 : E matlo! To'nn trouv sa?

MAREN 1 : Ki zafer?

MAREN 2 : Get dan lesiel. Pie, zaimo, montagn pe anvole ... Bez sa. Tansion nou navir 'si voltize.

MAREN 1 : Pa toulezour fet zako. Dernie fwa nou'nn sape par mirak. Sannkoutla nou fini net ... Pese pey lor later. Fer lapriyer!

MAREN 2 : Lapriyer? To kwar ar detrwa parol to kapav kouyonn Bondie?

POLONIOUS : Zot kone zot de, bizen donn zot Pri Nobel filozofi.

MAREN 2 : Ki li pe rankonte sannlala?

MAREN 1 : Pa pran li kont. Enn bon bonom sa. Me enpe tok-tok.

POLONIOUS : Lanatir araze pe fwet nou move konsians. Prospero ... Pros. Peee... Rooo!

LAVWA : Wi Polonious.

POLONIOUS : Mo ti kone to parla.

LAVWA : Mo partou Polonious.

MAREN 2 : Eta! Ena la !

MAREN 1 : Bann nam pe koze.

POLONIOUS : Prospero, to pli for, to finn gagne. Ki to 'le plis ankor?

LAVWA : Mo laswaf vanzans pa ankor pase. Tanto to kone, tanto.

(Toufann pase. Bann montage finn disparet. Navir lor disab omilie enn dezer. Toutotour dezer ena losean).

MAREN 1 : Nou'nn tas dan disab dan enn dezer. Get sa douk la!

POLONIOUS : Disab partou, soley dife dan lesiel ... Lanfer. Nou'nn sap dan pîrgatwar pou tom dan lanfer. Aster nou pou konn veritab soufrans.

(Bann maren ale-vini pe rod dilo. Zot pe mordeswaf).

POLONIOUS : Pitie Prospero ... Prospero! Prospero to pa reponn? ... Li'nn abandonn nou. *(Ferdinan, Aryel, Kaspalto ek Dammarro rantre)* Ferdinan? Twa sa? To'si to finn rant dan lanfer mo garson?

FERDINAN : Lanfer? Kot lanfer?

POLONIOUS : Ayo so laservel finn fini fonn. Vinn la, vinn kasiet soley.

FERDINAN : Ton Polonious, ki pe ariv ou? Ou finn bien vieyi.

POLONIOUS : Vieyi? Mo santi mo'nn fini viv enn leternite. Kot to ti ete tou sa letan la? To papa kwar to'nn mor ... Mor? Mo kwar nou tou finn fini mor ... Nou pe rezwenn dan lanfer pou pey nou pese.

FERDINAN : Me non Ton Polonious. Nou tou vivan. Bien vivan. Nou lor Lil Mazik ... Si mo dir ou seki mo kone ou pou tom san konesans.

POLONIOUS : Les mo al apel to papa. Ayo! Mo latet vid ... Mo pa konpran nanye ... *(Li sorti)*.

FERDINAN : *(Ar bann maren)* E zot laba! Aret kas poz. Amenn tou lekipman, tou zouti, dir tou bann zom - mo'nn dir tou - vinn isi.

ARYEL : Ki to pe fer?

FERDINAN : Sel fason konbat zot panik se fer zot fer enn louvraz ... Fouy enn kanal depi bato ziska losean. Kaspalto!

KASPALTO : Wi Patron.

FERDINAN : Twa ek Dammarro, mo met zot anzarz restorasion.

DAMMARRO : Restorasion?

DAMMARRO : Ou'le dir ... ?

FERDINAN : Samem. To'nn amenn stok nesaser.

DAMMARRO : Of course Patron.

ARYEL : To pou soul zot.

FERDINAN : Non Aryel. Donn zot enn ti nisa tanzantan pou zot bliye zot maler ... Sel fason fer zot travay, fer zot bliye. Enn tipe rev nesaser pou fer lavi avanse ... Me zot bizen konpran ki nanye pa gagn lor plato. Bizen transpire. *(Polonious ek Lerwa Lir rantre)*.

LERWA LIR : Ferdinan twa sa? Ousa enn miraz. Les mo tous twa.

FERDINAN : Papa! Momem sa.

LERWA LIR : Mirak! Benediksion! Mo garson vivan. Kisannla li?

FERDINAN : Aryel, li enn abitan isi?

LERWA LIR : Ena abitan isi?

FERDINAN : Wi Pa! To pou gagn sok ler to kone kisannla viv isi. Mo pa gagn drwa dir twa. Mo prefer limem swazir so ler.

LAVWA : Aryel, to'nn trair mo konfians. To finn gat mo plan. To pou pey mwa ser.

FERDINAN : Zot pa devine kisannla ti pe koze?

LERWA LIR : Non.

POLONIOUS : Prospero?

FERDINAN : Limem.

LERWA LIR : Li pa'nn mor? So tifi?

ARYEL : Zot toulede vivan.

LERWA LIR : Kimanier zot finn sape?

ARYEL : Grasa manze, lenz ek bann liv ki Polonious, mo kwar, ti donn li ankaset. Lor sa lil la li'nn servi so konesans pou prepar so retour.

POLONIOUS : So retour?

ARYEL : Wi. Tou seki zot finn kone isi, li li'nn deside. Tou seki nou pe dir, li kone. Ena bann kamera ek mikro partou lor lil la. Nanye pa kapav arive san li ...

LERWA LIR : Be kifer limem li pa vini.

ARYEL : Mwa mo'nn swiv Ferdinan. Kapitenn pa pou pardonn mwa zame. Li pou pini mwa, sa mo sir. Ou trouve, Kapitenn ...

LERWA LIR : Kapitenn?

ARYEL : Mo apel li Kapitenn. Samem ... Prospero.

POLONIOUS : So tifi ... Mir ... non ... Kordelia, li bien?

FERDINAN : Enn zoli mamzel papa. Enn bote rwayal.

LERWA LIR : Savedir, nou kapav.

FERDINAN : Arete! Zot pa'nn plen fer plan pou diriz lekzistans lezot.

LERWA LIR : Ki to'le dir?

FERDINAN : Zot obsede par maryaz, par reproduksion, par leritaz.

LERWA LIR : Ki ena plis enportan ki sa?

FERDINAN : Ena ... Ena ... Zot pa pou konpran zame ... Les nou gete kouma pou sorti depi isi. Aryel, to ena enn lide kouma pou fouy sa kanal la?

ARYEL : Kapitenn li ...

FERDINAN : Bliye Prospero! Nou pran nou liberte! Li for parski nou tou finn bes lebra. Nou pe atann enn sover. Napeyna sover, ena nou lentelizans, nou kouraz, nou volonte.

KASPALTO : Zoli koze!

DAMMARRO : Sa zom!

FERDINAN: Zot finn paralize parski zot move konsians pe pens zot nam. Zot enkapab azir parski zot erer dan lepase pe fatig zot rezonnman zordi. Zot pa trouve ki sitiasion finn sanze.

ARYEL : Ferdinan!

FERDINAN : Aryel, se twa ki finn fer mwa trouv kler. Prospero finn fabrik twa me li pa finn fouti anpes twa devlop santiman. Li kapav menas twa kouma li anvi ... me zordi to lib, parski to finn oze ... Bizen oze.

(Yago rantre)

YAGO : Personn pa kapav vinn ed mwa pou tir sa boug la anba lili. Depi Toufann...

FERDINAN : Toufann?

YAGO : Wi Toufann.

FERDINAN : Kifer Toufann?

YAGO : Pa Toufann mem ki sa siklonn la apele?

FERDINAN : Wi. Me kouma ou kone?

YAGO : Pa kone mwa. Mo la finn zis sorti.

FERDINAN : Zot finn konpran vouzot. Aster Prospero kapav fer zot panse kouma li anvi ... Reazir foutou. Sinon zot pou vinn kouma bann maryonet dan so lame, kouma Kalibann.

POLONIOUS : Kalibann?

FERDINAN : Enn lot abitan sa lil. Propriyeter lil la avan larive Prospero.

POLONIOUS : Enan boukou kalibann?

ARYEL : Kalibann se non enn dimoun. So papa ti enn pirat blan, so mama enn negres esklav. Li enn metis.

POLONIOUS : Pov boug!

ARYEL : Pa kwar sa. Li kone ki li anvi.

YAGO : Tousa bien zoli. Antretan Sa Mazeste pe kasiet anba lili. Kikenn vinn ed mwa pou al tir li. Li kwar treter pe fer mesanste.

FERDINAN : Aryel al ed li. Amenn li isi, donn li enn lapel, fer li al fouy kanal.

(Aryel ek Yago sorti).

LERWA LIR: Ferdinan, mo bizen dir twa enn zafer. Mo pa ti dir twa laverite lor Prospero. Mo antor dan tou sa zafer la.

FERDINAN : Mo kone ... Me sa pa donn li drwa zve ar lavi dimoun kouma sat ek lera ... Li pa gagn drwa pran plas Bondie ... Kitfwa Bondie Ansien Testaman, me sertennman pa Bondie Nouvo Testaman ... Li pou pini entel, fer entel pas martir ... Domaz!

LERWA LIR : Kifer domaz?

FERDINAN : To kone li ena boukou konesans, gran kapasite me li servi so pouvwar pou pous vanzans. Enn ti doz zenerozite ti kapav sanz tou.

POLONIOUS : Ferdinan, to finn vinn bien for ... Sou to rengn ...

FERDINAN : Mo rengn?

POLONIOUS : To bizen ranplas to papa ...

FERDINAN : Mwa Lerwa?

LERWA LIR : Peyna lot. Pei bizen twa, mo garson.

FERDINAN : Pli tar nou get sa.

(Yago ek Aryel rantre. Zot sarye Edmon lao-lao)

YAGO : Sa Mazeste Edmon Premie.

EDMON : A! Orer! Get la! Enn nam! Mama, pran mwa godi ... Non, pa mwa sa, li sa. Yago sa. Li ti dir mwa fer sa ... Ayo, pa bate ...

FERDINAN : Ton Edmon.

EDMON : Non, non, non ... *(Li tom san konesans).*

FERDINAN : Monarsi dan pens!

(Kapitenn navir galoupe, rantre)

KAPITENN : Enn radmare pe vinn lor nou. Dir mwa enn kou ar kisannla mo bizen pran lord. Fer vit.

FERDINAN : Radmare?

KAPITENN : Dapre radar, ena bann vag ot kouma montagn ki pe travers dezer, pe fons lor nou. Dan enn timama lil la pou inonde, pou disparet. Ki pou fer?

ARYEL : Zot pa pou kapav fer nanye ... tousa enn ilizion. Prozeksiyon bann zimaz antrwa dimansion.

KAPITENN : Ilizion. Mo dir ou bann vag ... ou dir ilizion.

LAVWA : Aryel, jasous! Nimakarram! Bare! Ala mo vini!

(Prospero paret. Panik partou. Ferdinan ek Aryel gard zot sanfrwa).

PROSPERO : Ah ah ah! Zot krake hen! Personn pa bouze.

FERDINAN : Personn pa pe bouze Prospero. Zot tou pe tranble divan ou terer. Ou kontan?

PROSPERO : To garson bizen marye mo tifi.

LERWA LIR : Mo dakor.

PROSPERO : To garson bizen pran to plas.

LERWA LIR : Mo dakor.

PROSPERO : Peyna obzeksion?

POLONIOUS : Peyna, Prospero; depi gramaten tou dimoun dakor ar sa lide la.

PROSPERO : Twa Yago?

YAGO : Foul dakor!

PROSPERO : Foul dakor?

YAGO : Wi Prospero. Mo espere ki bann kritik literer konpran ki mo pa move net.

PROSPERO : Twa Edmon? Edmon leve! *(Li tap li detrwa kalot)* Leve. Pa ler pou dormi.

EDMON : Ki ... Ki pe ariv mwa? Ki mo ete?

PROSPERO : Mwa, Prospero ki pe koz ar twa.

EDMON : Prospero! Ki Prospero? Pros . Peee ... Rooo ... Ayo Bondie, pardonn mo pese!

(Li retom san konesans)

LERWA LIR : Fer koumadir li dakor. Ki to bizen plis?

PROSPERO : Drol! Depi ventan mo'nn prepar enn senaryo ... Li pa ti koumsa ditou.

ARYEL : Kapitenn!

PROSPERO : Twa, pa koz ar mwa. Mo pou diil ar twa taler ... Tou dimoun dakor alor?

FERDINAN : Mwa mo pa dakor.

PROSPERO : Ki drwa to ena pou pa dakor?

FERDINAN : Mo pa enn ou bann masinn ki ou'nn programe pou li fer zis seki ou anvi.

PROSPERO : To kone ar kisannla to pe koze?

FERDINAN : Malsans, wi ... Pou mwa avan, ti ena enn Lerwa Prospero. Enn gran entelektiel, enn gran savan ... Me ki mo trouve? Enn manipilater. Parey kouma Yago.

YAGO : Ala zot rekoumanse ... Mo pa gagn drwa sanze mwa?

FERDINAN : Pardon Yago ... Lemonn pe sanze. Prospero. Ou lozik ti valab lontan ... Divan finn sanz bor. Nou nepli kwar ki nenport kisannla ena kik drwa spesial.

PROSPERO : Ki sa koze la?

FERDINAN : Dapre ou, ou ena bann drwa inalienab. Apre ou, ou zanfan, ou fami, zanfan ou fami. Fini sa lepok la ... Ou'le mo marye ou tifi pou li vinn larenn. Mwa mo dir ou mo pa'le, mo pa kapav, mo pa dakor. Tou mannyer mo'nn fianse.

PROSPERO : Ar kisannla?

FERDINAN : Ar Aryel.

PROSPERO : Aryel? Me ...

FERDINAN : Mo kone, li peyna sex ... Ou ti ole mo marye ar ou tifi pou donn nesans eritie direk ... Me personn pa'nn dimann mwa si mo kapav.

LERWA LIR : To pa kapav?

FERDINAN : Papa, to rapel sa gran aksisan loto ki mo ti fer? Be lamedsinn modern ti reysi sov mo lavi, sirirzi plastik ti redonn mwa mo figir ek enn parti mo lekor. Me mo organn reproduksion non ... Mo enpwisan ... Dezir ou plezir sexiel pa enteres mwa. Dan Aryel mo trouv enn konpayon. Se tou ... Dan zot lozik sa pa posib ... Dan mo lozik, li normal.

PROSPERO : Be kisannla pou ranplas to papa?

FERDINAN : Regle sa ar li. Pouvwar pa enteres mwa.

LERWA LIR : Kifer pa twa. Prospero?

PROSPERO : Mwa? To fou.

LERWA LIR : Ki mo pou fer ar mo tronnn?

PROSPERO : Ki mo pou fer ar mo tifi?

(Kordelia et Kalibann rantre anmemtan)

KORDELIA : To ena problem papa?

PROSPERO : Kordelia, Kordelia ... Tou mo plan finn tom dan dilo ... Mo ti 'le to marye ar Ferdinan, Ferdinan refize . Mo ti'le to vinn larenn ...

LERWA LIR : Alalila! Nou fer to tifi vinn larenn.

POLONIOUS : Enn bon lide sa! Li bien alomod sa, enn fam opouvwar. Mo segonn sa mosion la.

KORDELIA : Zot finn tom lor zot latet?

PROSPERO : Nou bizen rod enn Prens pwisan ousa enn lerwa selibater ou vef.

KORDELIA : Ala to rekoumanse. Mo pa konte mwa. Mo santiman, mo dezir?

PROSPERO : Ki to pe koze Kordelia? To enn Prensés. Enn Prensés li enn dimoun spesial.

FERDINAN : Li pa pou aprann zame.

KORDELIA : Mo pa kapav marye?

LERWA LIR : Ou'si ou'nn fer enn aksidan?

KORDELIA : Aksidan? Non mo'nn fini swazir.

PROSPERO : Kisannla?

KORDELIA : Kalibann.

PROSPERO : (*Pa kapav kontrol limem*) Sa..sa..sa..b..b..ba...

KORDELIA : Shut up Papa! Si to dir so mo la, mo aret koz ar twa ziska mo mor.

PROSPERO : Mazinn to desten Kordelia. Finn ekrir to kapav vinn enn gran larenn ki diriz enn gran lanpir ... Pa kras lor seki finn ekrir.

KORDELIA : Par kisannla?

PROSPERO : Kisannla?

KORDELIA : Kisannla finn ekrir?

PROSPERO : Desten.

KORDELIA : Desten finn ekrir desten?

PROSPERO : Enposib seki to pe rod fer. To pa kapav marye ar Kalibann.

KORDELIA : Kifer?

PROSPERO : Bizen dir twa? Li..li..li peyna disan rwayal.

KORDELIA : Mo satisfé ki li ena disan imen. Samem tou ... Gete, mo pa enterese ar zot politik. Nou anvi viv enn lavi dapre nou santiman.

PROSPERO : Santiman! Samem rasinn nou problem. Tou dimoun nek koz santiman ... me realite?

KORDELIA : Realite Papa? Ki realite? Depi gramaten personn nepli kone ki ralite, ki rev. Rev finn vinn realite, realite finn vinn rev; fiksion pe pran plas realite; lar pe mat ar lavi ... nouvo realite finn fini ne. Papa! ... Nou bizen aksepté ... Pa tap latet kont miray.

FERDINAN : Tonton Prospero, pardonn mo parol blesan talerla.

PROSPERO : Aryel vinn la. Kifer to'nn vann mwa.

ARYEL : Mwa Kapitenn. Zame.

PROSPERO : Pourtan.

ARYEL : Kapitenn, mo ti dir ou ki ena kiksoz ki mo ti pe santi ki pa ti dan program ... Mo masinn finn deregle kitfwa ... Me Kapitenn, mo kontan kouma mo ete ... Mo pa'nn vann ou. Mo'nn swiv enn program ki mo pa kapav kontrole ... Pa gard dan leker.

PROSPERO : Ki erer mo'nn fer? Kot mo'nn fer erer? Kan mo'nn fer li?

KORDELIA : To'nn bliye tousa letan la ki realite sanze. Viktim kapav vinn agreser.

PROSPERO : Viktim vinn agreser?

ARYEL : Kapitenn, bannla ti fer ou mizer. Ou ti ena rezon rod lazistis me ler ou'nn koumans tro fer ...

PROSPERO : Tro fer? Mwa?

KORDELIA : Wi. Paps! Enkonsiaman, avegle par to pouvwar, to nepli ti pe fer diferans ant lazistis ek vanzans.

KALIBANN : Misie Prospero.

PROSPERO : Wi ki to'le twa?

KALIBANN: Ou ti promet ou pou donn mwa mo liberte.

PROSPERO: Liberte?

KALIBANN : Wi, liberte ... Aster mo konpran ki vedit liberte. Ou pou gard ou parol?

PROSPERO : Wi, wi.

KALIBANN : Mo lib alor?

PROSPERO : Wi, wi.

KALIBANN : Misie Prospero, mo ena loner dimann ou lame ou tifi.

PROSPERO : Lame? To pa'le koutpie?

KORDELIA : (*ankoler*) Papa! ... Papa, to oblize aksepté.

PROSPERO : Kifer?

KORDELIA : Mo ansent.

PROSPERO : Toufann kraz mwa ... Ale, fer seki zot anví.

(Li pran sime sorti. Tou dimoun galoup deryer li, anpes li sorti)

LERWA LIR : Prospero! Nou finn gagn solision nou problem. Les zot marye. Nou fer Kalibann vinn lerwa. Li tousel kapav sov sítiation.

PROSPERO : Kalibann lerwa?

POLONIOUS: Enn bon lide sa! Wey! Mo dakor.

PROSPERO : Kalibann?

KORDELIA : Papa kisannla to meyer zelev?

PROSPERO : (*Silans*)

KORDELIA : Kisannla papa to tizannfan?

PROSPERO : (*Silans*)

KORDELIA : Papa, kisannla kapav kontinie to travay lor enn nouvo baz?

PROSPERO : Bon dakor. Me ... O.K. (*Kordelia sot lor so likou*).

KAPITENN : E vouzoto! Nou'nn bliye radmare.

PROSPERO : Get sa bwat la! Aryel, Kalibann, vinn vit. Bizen aret sa. Mo bizen zot koudme. (*Zot kat sorti*)

(Lobskirite total. Tann toutsort kalite son, lamizik, trouv toutsort kalite ekleraz ar lalimier tou kouler, devinn toutsort kalite mouvman bann silwet. Kan lalimier normal revini, tou finn retourn normal. Navir la li'nn ankre dan enn lamer kalm).

LERWA LIR : Zordi gramaten mo ti kwar nou tou pe fini. Get aster! Tou finn retourn normal.

FERDINAN : Normal finn vinn bizar. Zame pa pou dir ki tousa finn arive dan enn lazourne ... Koumadir enn lepok finn tengn ek enn lot lepok pe ne. Aryel ena rezon, sa lil mazik la li kouma vant enn mama. Li prepar tou; kan tou finn pare, li larg nouvo lavi dan nouvo lemonn.

POLONIOUS : Nanye pa revinn parey. Kapav parey, me si get bien, seki nouvo finn vinn pli for, pli zoli ki seki ansien. Lir, nou ler finn arive pou ferm lizie ... Bann zenes apre nou pou bizen kontinie zot lavi dan zot prop manier.

(Prospero, Aryel, Kordelia ek Kalibann rantre)

PROSPERO : Nepli ena okenn danze aster. Mo'nn fini tir tou bann obstak. Dan enn timama mo lil pou disperek parski li'nn fini ranpli so mision. Li finn fer nou konpran nou erer, li finn donn nesans nouvo desten. Aster bato kapav lev lank.

LAVWA KAPITENN : Larg bann amar, lev lank, koup kordon obilikal.

PROSPERO : Zot trouv sa lakle la? Samem lakle kontak pou alim ousa tengn tou mo bann laparey, leker mo pouvwar ... Me mo kwar ki ler finn arive pou mwa 'si mo pran retret. Si mo zet sa lakle la dan lamer, mo pouvwar mazik disparet, mo lil disparet e mo vinn parey kouma zot tou isi ... E se seki mo pou fer. (*Li zet lakle la par iblo*). Mo rengn finn fini. Rengn Kordelia-Kalibann finn koumanse ... Bann zanfan! Pa fer erer ki zot paran finn fer.

(Enn gran tapaz kriye, dezord etc. Kapitenn bato rant atout vites)

KAPITENN : Ayo Bondie! Mitinnri abor. Kaspalto.

PROSPERO : Kifer to'le nou kas palto?

KAPITENN : Dammarro ...

PROSPERO : Li fou sa boug la!

KALIBANN : Kapitenn ki pe arive?

KAPITENN : Vot Mazeste, Kaspalto ek Dammarro finn soul lekipaz. Zot pe refiz ekzekit lord.

KALIBANN : Kifer?

KAPITENN : Zot pa dakor ar ou eleksion.

KORDELIA : Fer zot vinn la. (*Kapitenn sorti*)

FERDINAN : Nouvo rengn amenn nouvo problem.

ARYEL : To'le mo entervenir?

FERDINAN : Non Aryel! Fale pa koken soley lezot.

(Kapitenn, Kaspalto, Dammarro ek enn lafoul eksite rantre)

KALIBANN : Kaspalto ki ou revandikasion?

DAMMARRO : Nou ki'nn fer ...

KALIBANN : Kisannla sef? Kaspalto ousa Dammarro?

KASPALTO & DAMMARRO : Mwa

KALIBANN : Deside kisannla sef.

KASPALTO & DAMMARRO : Nou toulede sef.

KALIBANN : Kisannla portparol?

KASPALTO & DAMMARRO : Nou toulede.

KALIBANN : Bon koze alor.

KASPALTO : Koze twa Dammarro.

DAMMARRO : Non koze twa.

KASPALTO : Nou pa dakor ki ou vinn lerwa. Dapre lord se mwa ki...

DAMMARRO : Non mwa. To rod koken mo plas?

KORDELIA : Kaspalto ek Dammarro. Ekout mwa bien. Zot finn rant ansenn tro tar. Zot pa trouve zistwar la finn fini.

DAMMARRO : Be nou, nou gon nou? Zame nou pou vinn lerwa. Tou gopia gagn drwa vinn lerwa. Me nou zanfan lepep, fer koumadir nou pa ekziste.

ARYEL : Pa trakase, mo pou koz ar misie la. Mo pou dimann li ekrir enn nouvo zistwar kot zot zot vinn lerwa.

KASPALTO & DAMMARRO : Si koumsa, anavan tout!

KER : Roule, roule, roule mo ti Sir Zil
Kouran li tro for,
Ramenn mwa dan por.

(Pakbo la disparet dan lorizon)

RIDO

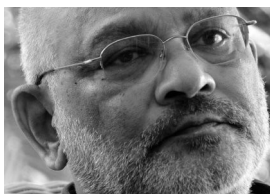
[RETOURN LAO](#)

[AK 1](#)

[AK 2](#)

[AK 3](#)

Dev Virahsawmy

foto Andrea Chung

Dev ti ne le 16 Mars 1942 dan vilaz Quartier Militaire e li ti grandi dan Goodlands avan li al viv ar so granparan dan Beau-Bassin. Apre so H.S.C li ti al etidie dan Liniversite Edinburgh dan Scotland. Laba li ti etidie literatir Franse ek Angle e li ti spesialisize dan lengwistik aplike. Pou so diplom li ti ekrir enn disertasion (*Towards a Re-evaluation of Mauritian Creole*) lor Kreol Morisien ki depi sa lepok la li dir bizen apel 'Morisien'.

Kan li ti retourn dan pei Moris li ti koumans travay profeser e an 1968 ansam ar Paul Berenger, Jooneed Jeeroburkhan ek lezot kamarad li ti kre MMM. An 1970 li ti eli depite dan enn eleksion parsiel. An 1972 Dev ek plizier kamarad MMM ti pas preske enn an dan prizon politik.

An 1964 Dev ek Loga ti marye. Zordi zot ena de zanfan (Saskia ek Anushka) e trwa tizanfana (Anastasia, Yann ek Rachel).

Dev finn ekrir boukou **lor** Kreol Morisien (Morisien) e **an** Kreol Morisien.

Parmi so bann pies teat ena *Li, Linconsing Finalay, Zeneral Makbef, Dokter Nipat, Galileo Gonaz, Toufann, Sir Toby, Mamzel Zann, Ziliet ek So Romeo, Ti-Marie, Prezidan Otelo, Tabisman Lir, Bistop, Dernie Vol* etc.

Dev finn ekrir plis ki 20 rekey poem. Parmi ena *Disik Sale, Les Lapo Kabri Gazouye, Lalang Peyna Lezo, Kayse Ba?, Zozo Mayok, Lonbraz Lavi, Petal ek Pikan, Zwazo Samarel, Koza pa Zaza, Latizann Pou Letan Lapli, Fetdemor, Dan Danbwa Ena Dibwa, Ler Ek Lagam Mazik, Nou kwar nou kone, Viv enn lot manier, 100 Sonet* etc.

Apart bann tizistwar, Dev finn ekrir 5 novela ek enn roman, *Souiv Larout Ziska ...*

Li finn osi tradir bann klasik kouma Julius Caesar, Much Ado About Nothing, Macbeth, Hamlet, King Lear par Shakespeare, *Tartuffe* par Molière e *Le Petit Prince* par Antoine de Saint-Exupéry.